

รักในพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีน : การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงภาษาและวัฒนธรรมในจดหมายฝากของอัครทูตเปาโล¹

ธวัชชัย ชัยชนะกิจพงษ์ จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ* และ วุฒิพงษ์ ประพันธ์มิตร

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

Love in the Chinese Bible: A Linguistic and Cultural Discourse Analysis of the Pauline Epistles

Tawatchai Chichanakijpong, Chatuwit Keawsuwan*, and Wuttipong Prapantamit

Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 22 August 2025

Revised 3 October 2025

Accepted 17 October 2025

คำสำคัญ

คำว่า 爱

พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีน

การหลากคำ

วัจนปฏิบัติศาสตร์ระหว่างวัฒนธรรม

การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เพื่อศึกษาคำว่า 爱 (ài รัก) ในจดหมายฝากอัครทูตเปาโล พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เนื้อหาภายใต้กรอบแนวคิด ISP และ CDA โดยใช้พระคัมภีร์จีนฉบับคณะกรรมการชบวนการคริสตศาสนาธิปไตยตามหลักพึ่งตนเองสามด้านแห่งชาติจีน (2009) กับฉบับยูเนียนปรับปรุงใหม่ (2010) เป็นแหล่งข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าคำว่า “รัก” ไม่ได้จำกัดเพียงคำว่า 爱 แต่มีการหลากคำถึง 19 คำ โดยพบมากที่สุดในการใช้คำว่า 爱 และ 爱心 (“รัก” ใช้ 爱 29 ครั้ง ร้อยละ 48.30 “ความรัก” ใช้ 爱 27 ครั้ง ร้อยละ 45.00 ส่วน “รัก” ใช้ 爱心 1 ครั้ง ร้อยละ 1.66 “ความรัก” ใช้ 爱心 33 ครั้ง ร้อยละ 55.00) คำเหล่านี้สะท้อนความรักพื้นฐาน ความรักเชิงคุณธรรม ความเมตตา สะท้อนการปรับใช้เชิงอุดมการณ์ พร้อมเป็นกลไกทางวาทกรรมสอดคล้องนโยบาย “คริสตศาสนาแบบจีน” ข้อค้นพบนี้ชี้ว่าภาษาในพระคัมภีร์เป็นพื้นที่ต่อรองและสร้างอุดมการณ์ทางศาสนา

* Corresponding author

E-mail address:

fhumcw@ku.ac.th

¹ บทความฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญาณิพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ทางคริสตศาสนา ในบทพระธรรมจดหมายฝากอัครทูตเปาโล พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV” หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Keywords:

love,
Chinese Bible,
lexical variation,
intercultural pragmatics,
critical discourse analysis

Abstract

This study investigates the term 爱 (ài, love) in the Pauline Epistles of the Chinese Bible through qualitative research and content analysis, employing the frameworks of Intercultural Sociopragmatics (ISP) and Critical Discourse Analysis (CDA). The data sources consist of the Chinese Bible of the National Committee of the Three-Self Patriotic Movement (2009) and the Revised Chinese Union Version (2010). The findings reveal that the concept of “love” is not limited to the word 爱 but extends across 19 lexical variations. Among these, the most frequent are 爱 and 爱心: “love” with 爱 appears 29 times (48.30%), “love” (n.) with 爱 27 times (45.00%), “love” with 爱心 once (1.66%), and “love” (n.) with 爱心 33 times (55.00%). These lexical items represent fundamental love, moral love, and compassion, while simultaneously reflecting ideological adaptation and functioning as discursive mechanisms consistent with the policy of the Sinicization of Christianity. The findings indicate that biblical language in the Chinese context serves not merely as a vehicle of faith but as a site of negotiation and construction of religious ideology.

1. บทนำ

การศึกษาพระคัมภีร์ไบเบิลมิใช่เพียงการตีความหลักคำสอนทางจิตวิญญาณ หากยังสะท้อนความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ที่ฝังแน่นในบริบทสังคมต่าง ๆ (Fairclough, 1995; Kecskes, 2014; McConachy & Spencer-Oatey, 2021) หนึ่งในหัวใจสำคัญของคำสอนในพระคัมภีร์ไบเบิลคือคำว่า “รัก” G26¹ ἀγάπη (agape) เป็นแนวคิดเรื่องความรักแบบเสียสละอย่างไม่มีเงื่อนไข² เป็นคุณลักษณะของพระเจ้าและเป็นแบบอย่างของชาวคริสต์ (Lewis, 1960, p. 182)

พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนในศตวรรษที่ 21 อยู่ภายใต้แนวโน้มนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” (基督教中国化) ที่หลอมรวมคำสอนคริสต์ศาสนาเข้ากับคุณธรรมและค่านิยมของจีน (Xu Yihua, 2023; Zhou Jie, 2018) รายงานคณะกรรมการขบวนการคริสต์ศาสนารักชาติตามหลักพึ่งตนเองสามด้านแห่งชาติจีน³ (中国基督教三自爱国运动委员) ระบุว่า การแปลพระคัมภีร์จำเป็นต้องหลีกเลี่ยงอิทธิพลจากต่างชาติและสอดคล้องกับระบบค่านิยมสังคมนิยมของจีน โดยเน้นการสร้างคำศัพท์ทางศาสนาที่สะท้อนอัตลักษณ์จีน (The National Committee of TSPM, 2024, pp. 4-6)

นโยบายดังกล่าวส่งผลให้คำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์จีนต้องถูกตีความใหม่ให้สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาจีน และเป็นฐานของการเสวนาระหว่างศาสนา (Ghadamgahi et al., 2020; Lewis, 1960; Sun Lei, 2011; Tang Jun & Wu Shujuan, 2013) อีกทั้ง คำว่า “รัก” หรือ 爱 (ài รัก) เป็นหนึ่งในหลักคำสอนสำคัญทางคริสต์ศาสนาและเป็นคำศัพท์ที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางวัฒนธรรม ศาสนา และจริยธรรม (Li Yuhong, 2010; Taylor, 1995) ขณะที่นักวิชาการอย่าง Yang Zhiyin (2017) และ Ding Guangxun (2015) ต่างชี้ว่า การตีความหลักคำสอนคริสต์ศาสนาจำเป็นต้องตอบสนองต่ออุดมการณ์ของรัฐเพื่อสร้างระบบความคิดทางเทววิทยาที่มีเอกลักษณ์แบบจีนและยืนยันความเป็นเจ้าของของคริสต์ศาสนาภายในประเทศจีน

จุดที่สำคัญและเป็นแรงผลักดันของงานวิจัยนี้เกิดจากประสบการณ์ภาคสนามของผู้วิจัย ณ คริสตจักร 基督教恩光堂⁴ เมืองเฉิงตู สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งใช้พระคัมภีร์จีนเฉพาะฉบับที่

¹ คือชุดหมายเลขกำกับคำศัพท์ภาษากรีกในพจนานุกรมภาษากรีก-ไทยเพื่อสะดวกต่อการสืบค้นในพจนานุกรม และในพระคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษากรีกที่มีชุดหมายเลขกำกับ ซึ่งจะมีอักษร G ตามด้วยหมายเลขกำกับ XXXX เช่น G25, G5384 เป็นต้น

² พระคัมภีร์ใหม่ & พจนานุกรม กรีก-ไทย ฉบับศึกษาคำกรีก (พจนานุกรมกรีก-ไทย, 2566, น. 1)

³ คำว่า คณะกรรมการขบวนการคริสต์ศาสนารักชาติตามหลักพึ่งตนเองสามด้านแห่งชาติจีน ผู้วิจัยจะใช้คำว่า “คณะกรรมการฯ” ตลอดทั้งฉบับ

⁴ สถานที่ตั้งในเมืองเฉิงตู (成都基督教恩光堂位于成都市锦江区, 成都市第二人民医院 (二医院) 背后, 四圣祠北街 17 号 028-86784598) มีโอกาสพบกับศิษยาภิบาลของคริสตจักรท่านหนึ่งมีชื่อว่า 郑幸

คณะกรรมการฯ จัดพิมพ์และอนุญาตให้ใช้เฉพาะภายในประเทศจีนเท่านั้น⁵ ประสบการณ์นี้ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดในการเข้าถึงพระคัมภีร์ฉบับสากล และกลไกการกำกับความหมายภายใต้อุดมการณ์รัฐผ่านภาษา (Kecskes, 2014; Yang Zhiyin, 2017) ซึ่งกลายเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ศึกษาการใช้คำว่า 爱 (ài รัก) ในกรอบแนวคิด ISP และ CDA เพื่อทำความเข้าใจว่าการเลือกใช้ถ้อยคำดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชิงอุดมการณ์และวัฒนธรรมกับบริบทสังคมจีนอย่างไร

นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยได้ลงพื้นที่คริสตจักรสะพานเหลือง สัมภาษณ์ ผู้ปกครองเกรียงไกร พิทักษ์ทนต์ อายุ 72 ปี ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของคริสตจักร พบประเด็นสำคัญอีกว่าคริสตจักรมีการจัดนมัสการและการเรียนพระคัมภีร์ในหลายภาษา ได้แก่ ไทย อังกฤษ จีนกลาง และจีนแต้จิ๋ว โดยมีการแปลสลับระหว่างศาสนาจารย์ไทยและต่างชาติ ทั้งนี้ยังมีการเรียนพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนสำหรับชาวไทย ซึ่งมีศาสนาจารย์จีนโฮ ซอย (ซัยเจริญ) เป็นผู้สอน และภาษาไทยสำหรับชาวจีน ซึ่งมีศาสนาจารย์ทิพวัลย์ ตริวิจิตรเกษม และผู้ปกครองวรณัฐ ตริวิจิตรเกษม เป็นผู้สอน การสอนจะทำประจำทุกสัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากรณีนี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของคำศัพท์ทางคริสต์ศาสนาภาษาจีนในสังคมไทย และกระบวนการหลอมรวมทางพหุวัฒนธรรมกำลังเกิดขึ้น

ทั้งนี้ งานศึกษาที่ผ่านมาได้ศึกษาแนวคิดคำว่า 爱 (ài รัก) ในหลายมิติ ทั้งทางเทววิทยา ปรัชญา และวรรณกรรม เช่น งานของ Sun Lei (2011) ที่เปรียบเทียบ 仁爱 ของขงจื๊อกับ 圣爱 ของพระเยซู และ Sun Lei (2017) ที่เสนอแนวคิดความรักของพระเยซูในมิติการศึกษาและการอยู่ร่วมกันในสังคมสมัยใหม่ ในทำนองเดียวกัน Tang Jun and Wu Shujuan (2013) ศึกษาความต่างของ 博爱 และ 仁爱 ระหว่างบริบทตะวันตกกับตะวันออก ส่วนงานของ Zhao Shuiquan (2022) และ Wang Wei (2006) ชี้ให้เห็นความคล้ายและความต่างระหว่างคำว่า 爱 กับ 仁 ในมิติคุณค่าทางสังคมและอุดมการณ์ทางศีลธรรม

แม้จะมีงานศึกษาหลากหลาย แต่ยังขาดการวิเคราะห์คำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์จีนภายใต้กรอบวิจักษณ์ปฏิบัติศาสตร์ระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural Sociopragmatics: ISP) (Allwood, 2007; Kecskes, 2014) ร่วมกับการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis: CDA) (Fairclough, 1995) โดยเฉพาะในบริบทนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ที่อาจส่งต่อการตีความและเลือกใช้คำศัพท์ทางศาสนา งานของ Wang Wei (2006) และ Liu Yangfeng (2014) ยังแสดงให้เห็นว่า 爱 (ài รัก) ไม่ได้เป็นเพียงถ้อยคำธรรมดา แต่เป็นโครงสร้างทางจริยธรรมและอุดมการณ์ที่สะท้อนภาพของบุคคล สังคม และศรัทธา ทั้งนี้ Lewis (1960, p. 30) ชี้ว่าในสังคมตะวันตก ความหมายดั้งเดิมของคำว่า “รัก” กำลังถูกลดทอนจนสูญเสียมิติศีลธรรมและจิตวิญญาณ ในขณะที่บริบทจีน โดยเฉพาะภายใต้นโยบายของรัฐบาลจีน (Xu Yihua, 2023) กลับหล่อหลอม 爱 (ài รัก) ให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ของชาติจีนอย่างลึกซึ้ง จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อเติมเต็มช่องว่างนี้อย่างเป็นระบบ

⁵ คำนี้จะระบุไว้ที่บรรทัดสุดท้ายในหน้าแรกของพระคัมภีร์ ซึ่งพระคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษาจีนนี้เป็นคู่มือสำคัญสำหรับคริสต์ศาสนิกชนในจีน โดยจำนวนชาวคริสต์ในจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 700,000 คน ในปี ค.ศ. 1950 เป็น 38,000,000 คน ในปี ค.ศ. 2023 จำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก จึงเป็นที่จับตามองจากรัฐบาลจีน (Xu Xichun, 2023, p. 72)

ช่องว่างทางวิชาการอยู่ที่การศึกษาคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์จีนผ่านกรอบ ISP ร่วมกับ CDA ช่วยให้เข้าใจการตีความคำศัพท์ทางศาสนาในมิติอัตลักษณ์ จริยธรรม และอุดมการณ์รัฐบาลจีนยุคใหม่ งานวิจัยนี้มีความสำคัญต่อศาสตร์ด้านภาษา การแปล วาทกรรม เทววิทยา และวัฒนธรรม อีกทั้งเปิดพื้นที่การตีความใหม่ที่คำนึงถึงพลวัตของภาษา ศาสนา และอุดมการณ์ร่วมสมัย โดยหวังว่าจะช่วยเติมเต็มช่องว่างการศึกษาเชิงภาษาศาสตร์และการวิเคราะห์วาทกรรมในบริบทพระคัมภีร์จีนภายใต้นโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน”

ดังนั้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนทั้งฉบับยูเนี่ยนปรับปรุงใหม่ ปี ค.ศ. 2010 (圣经和合本修订版 2010) กับฉบับคณะกรรมการฯ ปี ค.ศ. 2009 (圣经中国基督教三自爱国运动委员会版 2009) ในพระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโล⁶ โดยใช้กรอบแนวคิด ISP (Allwood, 2007) ร่วมกับการวิเคราะห์ CDA (Fairclough, 1995) ซึ่งช่วยให้เข้าใจว่าการเลือกคำในพระคัมภีร์ไม่เพียงแต่สะท้อนภาษา แต่ยังผลิตซ้ำอำนาจ ค่านิยม และอุดมการณ์ของรัฐผ่านการเจรจาเชิงความหมายและปรับวลีสำเร็จ (Allwood, 2007; Fairclough, 1995; Kecskes, 2014; McConachy & Spencer-Oatey, 2021) เพื่อวิเคราะห์มิติทางภาษา ปฏิสัมพันธ์ และบริบทสังคม (Allwood, 2007) ที่ชี้ให้เห็นถึงการเลือกใช้คำว่า 爱 (ài รัก) และผลกระทบที่มีต่อการถ่ายทอดความเชื่อทางคริสต์ศาสนาในสังคมจีนร่วมสมัย

ภายใต้แนวคิดสังคมนิยมที่มีอัตลักษณ์แบบจีน รัฐบาลจีนยืนหยัดแนวทางศาสนาแบบจีนอย่างรอบด้าน และส่งเสริมให้ศาสนาปรับตัวเข้ากับระบอบสังคมนิยม (Yang Zhiyin, 2017, p. 103) ดังนั้นมีคำถามงานวิจัยสำคัญในการเลือกใช้คำศัพท์ในพระคัมภีร์จีน ได้แก่ 1) คำว่า 爱 (ài รัก) ถูกเลือกใช้อย่างไรในพระคัมภีร์ภาษาจีนทั้ง 2 ฉบับ 2) การเลือกใช้คำเหล่านี้สะท้อนมิติทางภาษา ปฏิสัมพันธ์ และอุดมการณ์ทางสังคมอย่างไร และ 3) การเลือกใช้คำมีบทบาทในการทำให้คริสต์ศาสนาสอดคล้องกับบริบทจีนร่วมสมัยอย่างไร

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระธรรมจดหมายฝากอัครทูตเปาโล พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV โดยมีแนวทางการวิเคราะห์ตีความ ดังนี้ 1) วิเคราะห์การเลือกใช้คำภายใต้กรอบแนวคิด ISP และ CDA เพื่ออธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษา วัฒนธรรม และความหมายทางสังคมในบริบทจีนร่วมสมัย 2) วิเคราะห์บทบาทของการเลือกใช้คำในฐานะกลไกทางวาทกรรมที่สะท้อนนโยบายคริสต์ศาสนาแบบจีน และอุดมการณ์ของรัฐผ่านภาษาศาสนา

⁶ อัครทูตเปาโลในพันธสัญญาใหม่เป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อหลักคำสอนคริสต์ โดยมีจดหมายฝากถึงคริสตจักรต่าง ๆ จำนวนมากถึง 13 ฉบับ จากทั้งหมด 27 ฉบับ ในพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาใหม่ ซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการศึกษาคำศัพท์ทางศาสนาในบริบทคริสต์ศาสนา (สมใจ รักษาตรี, 2559; Wang Zhijun, 2017, p. 4)

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กระบวนการวิจัยผู้วิจัยจะกำหนดกรอบแนวคิดและการออกแบบการวิจัย โดยกำหนดกรอบวิเคราะห์ 3 มิติ (Allwood, 2007) ได้แก่ 1) มิติทางภาษา 2) มิติการปฏิสัมพันธ์ 3) มิติทางสังคม ร่วมกับแนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ของ Fairclough (1995) ในการวิเคราะห์ภาษาที่สัมพันธ์กับอำนาจ อุดมการณ์ และการครอบงำเชิงวาทกรรม เพื่อใช้ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำศัพท์ในบริบทที่แตกต่างกันทางสังคมและการเมือง

3.1 ข้อมูลที่ใช้ศึกษา

กลุ่มข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เลือกศึกษาข้อพระคัมภีร์จากพระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโล โดยเก็บข้อมูลจากข้อพระคัมภีร์ที่มีคำว่า “รัก” และ “ความรัก” ในบทพระธรรมพระคริสตธรรมคัมภีร์ไทย สืบค้นจากพระคัมภีร์ฉบับจริงกับโปรแกรมพระคัมภีร์ดิจิทัล (The Word-basic) และการตรวจสอบเชิงบริบทเพื่อยืนยันความถูกต้อง เนื่องจากการใช้คำว่า 爱 (ài รัก) ในบริบทจีนมีบริบททางศาสนา จริยธรรม และอุดมการณ์ที่ชัดเจน เหมาะสมต่อการวิเคราะห์เชิงภาษาศาสตร์และวาทกรรม ใช้พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีน 2 ฉบับ ได้แก่ 1) ฉบับพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนฉบับคณะกรรมการฯ (The Bible, Chinese Christian Three-Self Patriotic Movement Committee Version: NCMC, 2009) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คำย่อ NCMC ในงานวิจัยตลอดทั้งกระบวนการ และ 2) ฉบับพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนฉบับยูเนียนปรับปรุงใหม่ (Bible Revised Chinese Union Version: RCUV, 2010) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คำย่อ RCUV ในงานวิจัยตลอดทั้งกระบวนการเป็นแหล่งข้อมูลหลัก

พระคัมภีร์ทั้ง 2 ฉบับมีความแตกต่างด้านบริบทอุดมการณ์และกลุ่มผู้ศึกษาพระคัมภีร์ นอกจากนี้ยังเทียบเคียงกับพระคริสตธรรมคัมภีร์ เพื่อศึกษาความแตกต่างของการเลือกใช้คำศัพท์ทางศาสนาในเชิงวัฒนธรรมปฏิบัติศาสตร์และอุดมการณ์

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) ตารางเปรียบเทียบคำศัพท์ ที่จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์คำศัพท์ในบริบทพระคัมภีร์ของแต่ละฉบับ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ ข้อความพระคัมภีร์ 2 ฉบับ พจนานุกรมจีน⁷ พจนานุกรมกรีก-ไทย คำอธิบาย เพื่อสร้างความสอดคล้องระหว่างข้อมูลหลายประเภท 2) กรอบการวิเคราะห์จากแนวคิดวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural Sociopragmatics: ISP) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คำย่อ ISP ตลอดทั้งกระบวนการ (Allwood, 2007) และการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis: CDA) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คำย่อ CDA ตลอดทั้งกระบวนการ

⁷ การแปลความหมายภาษาจีนเชิงพจนานุกรมในบทความ ผู้วิจัยอ้างอิงจาก Chinese Academy of Social Sciences, Institute of Linguistics, Dictionary Editing Office (2016) พจนานุกรมจีนยุคใหม่ ฉบับที่ 7 (现代汉语词典第七版) ปี ค.ศ. 2016 ตลอดทั้งกระบวนการและจะไม่กล่าวซ้ำในบทความอีก

(Fairclough, 1995) การใช้ทั้งสองกรอบร่วมกันช่วยให้การตีความครอบคลุมทั้งมิติความหมายเชิงภาษา และมีมิติอุดมการณ์ทางสังคม

3.2 วิธีการเก็บข้อมูล

เกณฑ์การคัดเลือกเก็บข้อมูลข้อพระคัมภีร์ที่มีคำว่า “รัก” และ “ความรัก” ในบทพระธรรมพระคริสตธรรมคัมภีร์ไทย และตรวจสอบคำศัพท์ที่เชื่อมโยงกับคำดังกล่าวในพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนทั้ง 2 ฉบับ พระธรรมข้อใดที่ไม่มี ความหมายชัดเจนหรือซ้ำซ้อนในเชิงเนื้อหาถูกตัดออกจากการวิเคราะห์

ผู้วิจัยใช้การค้นหาเชิงข้อความ (text search) ในพระคัมภีร์ฉบับจริงกับโปรแกรมพระคัมภีร์ดิจิทัล (The Word-basic) และการตรวจสอบเชิงบริบทเพื่อยืนยันความถูกต้อง ข้อมูลถูกบันทึกในรูปแบบตาราง โดยบันทึก บทพระธรรมภาษาจีนทั้ง 2 ฉบับ บทพระธรรมภาษาไทย เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ

การเทียบเคียงและตีความ ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของการเลือกใช้คำร่วมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และการเมือง โดยเฉพาะนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” เพื่อตรวจสอบความหมายแฝงความสัมพันธ์ระหว่างภาษา บริบท และสถานการณ์การใช้ถ้อยคำทางศาสนา

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องผู้วิจัยตรวจซ้ำ 2 รอบ พร้อมกับตรวจสอบไขว้ระหว่างข้อมูลทั้ง 2 ฉบับ หากมีประเด็นข้อสงสัยจะย้อนไปเปรียบเทียบกับต้นฉบับภาษากรีกเพื่อยืนยันความชัดเจนของเนื้อหา

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Triangulation โดยเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์จาก 1) คำศัพท์ทางศาสนาจากพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีน 2 ฉบับ 2) พระคริสตธรรมคัมภีร์ไทย และ 3) ข้อมูลพจนานุกรมและบริบททางวัฒนธรรม เพื่อช่วยให้เห็นปรากฏการณ์ในแง่มุมที่หลากหลายและเพิ่มความแม่นยำและลดอคติของผู้วิจัย

กระบวนการวิเคราะห์ ได้แก่ 1) กำกับข้อมูลเพื่อจัดหมวดหมู่ความหมาย โดยเริ่มจากการระบุถ้อยคำที่ค้นพบในพระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโล ที่มีคำว่า 爱 (ài รัก) และคำที่เกี่ยวข้องกับการกำกับข้อมูล (coding) โดยใช้หน่วยวิเคราะห์เป็นข้อพระคัมภีร์แต่ละข้อ เช่น ข้อพระธรรมที่ค้นพบคำว่า 爱 (ài รัก) จะถูกกำกับรหัสข้อมูลและจัดเข้าไปอยู่ในกลุ่มความหมาย ความรักพื้นฐาน เป็นต้น 2) การวิเคราะห์เชิงภาษาศาสตร์ ตรวจสอบความหมายตามพจนานุกรมภาษาจีนและความหมายเชิงบริบทในพระคัมภีร์ 3) การวิเคราะห์ตามกรอบ ISP และ CDA ซึ่งครอบคลุมการพิจารณามิติทางภาษามิติการปฏิสัมพันธ์ และมิติทางสังคม เพื่ออธิบายการเลือกใช้คำศัพท์ทางศาสนาและการตีความในพระคัมภีร์ภาษาจีนในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัยและนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” 4) วิเคราะห์ความเหมือนกับความต่างและจัดกลุ่มของคำเหล่านี้เข้าสู่หมวดหมู่ความหมาย จากนั้นการตีความเชิงวาทกรรมระหว่างฉบับ NCMC และ RCUV 5) รวมผลการวิเคราะห์จากทุกขั้นตอนเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษา วัฒนธรรม และอุดมการณ์ในพระคัมภีร์จีนร่วมสมัย

การนิยามตัวแปรเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยนี้ ตัวแปรต้นคือ “คำศัพท์ที่ถ่ายทอดความหมายของคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์ฉบับ NCMC และ RCUV ขณะที่ตัวแปรตามคือรูปแบบการใช้คำศัพท์และนัยทางวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านการแปล ทั้งนี้ ทุกขั้นตอนของการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ และการตีความได้รับการบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ พร้อมอ้างอิงข้อความต้นฉบับอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถตรวจสอบซ้ำ

4. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยแบ่งแนวคิด ทฤษฎีออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. แนวคิดด้านคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์ไบเบิลและบริบทจีน

ในพระคัมภีร์ไบเบิล โดยเฉพาะภาคพันธสัญญาใหม่ คำว่า “รัก” หมายถึงความรักจากพระเจ้าเป็นสากล เสียสละและไม่มีเงื่อนไข (Zheng Rong & Liu Weiping, 2015) โดยคำกรีก G26 ἀγάπη (Agape) สะท้อนความรักทางเทววิทยาที่เน้นความรักที่เป็นสายสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ (Ghadamgahi et al., 2020, p. 234) Lewis (1960, p. 182) จำแนกรักออกเป็น 4 ประเภท โดยชี้ว่ารักแบบ G26 Agape ในภาษากรีกเป็นความรักสูงสุดที่ไม่อิงกับความใกล้ชิดส่วนบุคคลแต่เน้นการเสียสละเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นและแสดงถึงธรรมชาติของพระเจ้าอย่างแท้จริง

เมื่อคำว่า “รัก” ถ่ายทอดเข้าสู่บริบทจีน ผ่านการแปลพระคัมภีร์จีน แนวคิดนี้ต้องเผชิญกับการตีความผ่านกรอบวัฒนธรรมจีน (Sun Lei, 2011; Wang Wei, 2006) โดย Tang Jun and Wu Shujuan (2013) วิเคราะห์ว่า แนวคิด “รัก” แบบตะวันตกเน้นความรักที่ไม่มีเงื่อนไข ขณะที่ “รัก” ในวัฒนธรรมจีนผูกติดกับจริยธรรมเชิงหน้าที่ Xiong Yangyan (2017) กับ Sun Lei (2011) ยังชี้ให้เห็นความต่างของต้นกำเนิดแห่งความรักว่า 圣爱 มาจากพระเจ้า ส่วน 仁爱 มาจากการพัฒนาตนเองของมนุษย์

นักวิชาการไทยอย่าง อัญชลี เจริญรุ่งวัฒนา (2552) และธนภัทร พูลสวัสดิ์ (2563) ต่างเสนอว่าแนวคิดความรักในคริสต์ศาสนานับการเสียสละโดยไม่หวังผล ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดความรักที่เน้นหน้าที่ในสังคมจีน กล่าวโดยสรุป คำแปลคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์จีน เป็นกิจกรรมทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (กนกพร นุ่มทอง, 2563, น. 10)

ในเชิงทฤษฎีการแปล งานของ Nida (1964, p. 159) วางรากฐาน translation studies ด้วยแนวคิดความเทียบเท่าเชิงพลวัต (dynamic equivalence) ที่เน้นให้ผู้อ่านร่วมสมัยได้รับผลกระทบทางศรัทธาเช่นเดียวกับผู้อ่านในบริบทดั้งเดิม และยังเน้นอีกว่า การตีความพระคัมภีร์ต้องเข้าใจโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้อ่าน การแปลจึงมีความยืดหยุ่นเพื่อให้ข้อความศักดิ์สิทธิ์ “สื่อสารได้” ในบริบทใหม่ (Nida, 1964, pp. 166) ขณะที่ Venuti (1994, p. 20) เสนอกรอบแนวคิด การทำให้คุ้นชิน (Domestication) และการทำให้เป็นต่างถิ่น (Foreignization) โดยมุ่งอธิบายกลยุทธ์ของผู้แปลว่าจะทำให้ข้อความเข้ากับวัฒนธรรมเป้าหมายหรือรักษาความแปลกใหม่ของต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม แนวคิดข้างต้นยังคงเน้นการแปลในฐานะ การถ่ายทอดทางภาษาและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยมีผู้แปลหรือผู้อ่านเป็นศูนย์กลาง

ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการที่รัฐบาลจีนภายใต้ระบอบสังคมนิยมของจีนเข้ามากำกับดูแลอย่างเข้มงวด ส่งผลให้คำแปลในพระคัมภีร์จีน ไม่ได้สะท้อนเพียงแค่ภาษาศาสนา แต่ยังเป็นพื้นที่ของการเจรจาระหว่างอารยธรรมตะวันตกและวัฒนธรรมจีน สะท้อนนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” อันเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากทฤษฎีการแปลเชิงสากล

2. แนวคิดด้านการหลากคำทางภาษาศาสตร์

การทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยด้านการหลากคำทางภาษาศาสตร์ มีนักวิชาการหลายท่าน เช่น Zhu Jiali (2017) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการหลากคำภายใต้ทฤษฎีการรับรู้” Lin Zhengjun (2004) ศึกษาเรื่อง “การมองปรากฏการณ์การหลากคำมุมมองทางประวัติศาสตร์และทฤษฎีการรับรู้” Ma Jiahui (2017) ศึกษาเรื่อง “การพิจารณาถึงปรากฏการณ์การหลากคำของ “تورماق” จากมุมมองของภาษาศาสตร์การรับรู้” Li Yuhong (2010) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเกี่ยวกับการขยายความหมายของคำหลายความหมายในภาษาจีนสมัยใหม่จากมุมมองภาษาศาสตร์การรับรู้” Bo Weiqing (2024) ศึกษาเรื่อง “การวิจัยปรากฏการณ์ภาษาที่มีหลายความหมายจากแนวคิดจิตปฏิบัติศาสตร์เชิงปริชาน” งานวิจัยด้านนี้ต่างชี้ว่าปรากฏการณ์การหลากคำเกิดจากอิทธิพลของบริบทและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ส่งผลให้คำมีความหมายใหม่เพิ่มขึ้นในรูปแบบคำพ้องเสียงหรือพ้องรูป เพื่อตอบสนองการสื่อสารที่ซับซ้อนในบริบทสังคมและวัฒนธรรม (Bo Weiqing, 2024) การหลากคำจึงเกิดจากความพยายามของมนุษย์ในการอธิบายประสบการณ์ใหม่ผ่านทรัพยากรทางภาษาเดิมอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ (Taylor, 1995, p. 99)

3. แนวคิด ISP และกรอบ CDA

การวิเคราะห์คำว่า 爱 (ài รัก) ในบทพระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโล โดยใช้กรอบแนวคิด ISP ช่วยให้เข้าใจได้ว่า “ภาษา” ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสารและไม่สามารถอาศัยความหมายเชิงพจนานุกรมเพียงอย่างเดียวได้ แต่เป็นพฤติกรรมทางสังคมที่ฝังอยู่ในบริบททางวัฒนธรรมและอุดมการณ์ (Demiray Akbulut, 2023; Levinson, 1983; McConachy & Spencer-Oatey, 2021) ในกรณีของพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีน การแปลและเลือกใช้คำศัพท์ทางศาสนาจึงไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดถ้อยคำจากภาษาหนึ่งสู่อีกภาษาหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการตีความที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ของรัฐ คติความเชื่อ และการปรับตัวทางวัฒนธรรม เพื่อให้เหมาะสมกับผู้รับสารในบริบทจีน (Ding Guangxun, 2015; Yang Zhiyin, 2017)

ในขณะเดียวกัน กรอบ CDA ของ Fairclough (1995) ชี้ให้เห็นว่าภาษามีบทบาทในการผลิตซ้ำอำนาจและอุดมการณ์ของรัฐ ซึ่งสะท้อนอย่างชัดเจนในบริบทของการแปลพระคัมภีร์ในประเทศจีน (วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ, 2558)

การวิเคราะห์ CDA ร่วมกับแนวคิด ISP จะช่วยให้เห็นภาพว่าเนื้อหาในพระคัมภีร์ภาษาจีนไม่ได้เพียงแต่ถ่ายทอดเนื้อหาศาสนาเท่านั้น แต่ยังสามารถเปิดเผยกลไกทางภาษาและอุดมการณ์ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ข้อความทางสังคมและวัฒนธรรม และสะท้อนบริบททางสังคมและอำนาจทางวัฒนธรรม

ในประเทศจีนด้วย (วูฉินันท์ แก้วจันทร์เกตุ, 2558, น. 71) โดยวิเคราะห์ผ่านกรอบการวิเคราะห์การสื่อสารทางสังคมในมิติทางภาษา มิติการปฏิสัมพันธ์ และมิติทางสังคม ที่จะช่วยอธิบายถึงการเลือกใช้คำศัพท์ทางศาสนาและสร้างการตีความในพระคัมภีร์ตามบริบททางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญ (Allwood, 2007; Fairclough, 1995)

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้จำแนกเอกสารที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

4.1 อิทธิพลของวัฒนธรรมจีนที่มีต่อการตีความคำว่า 爱 (ài รัก) ในบริบทศาสนา

ในบริบทวัฒนธรรมจีน แนวคิด 仁 (ความเมตตา) ตามปรัชญาของขงจื๊อมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อการตีความคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษาจีน โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับแนวคิด 神爱 ตามคริสต์ศาสนา ทำให้ 仁爱 เน้นความสัมพันธ์ตามลำดับชั้นในสังคม การเคารพผู้มีอาวุโส ขณะที่ 神爱 มุ่งเน้นความรักแบบสากลและไม่มีเงื่อนไข (Zhao Shuiquan, 2022; Zheng Rong & Liu Weiping, 2015)

งานศึกษาของ Tang Jun and Wu Shujuan (2013) ชี้ว่า แนวคิด 爱 (ài รัก) ในวัฒนธรรมจีนมีความเชื่อมโยงกับบทบาทและหน้าที่ทางสังคมมากกว่าการแสดงออกถึงประสบการณ์ทางศรัทธาในระดับบุคคล ซึ่งทำให้การตีความคำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์ภาษาจีนโน้มเอียงไปในทิศทางของคุณธรรมตามจารีตมากกว่าความรักแบบไร้เงื่อนไขทางเทววิทยาสากล

นอกจากนี้ Zheng Rong and Liu Weiping (2015) ยังชี้ว่า แนวคิด 神爱 ในพระคัมภีร์ไบเบิลสะท้อนถึงความรักอันบริสุทธิ์จากพระเจ้าที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับบทบาทหรือหน้าที่ทางสังคม ซึ่งแตกต่างจาก 仁爱 ที่ฝังแน่นในขนบธรรมเนียมจีน ความต่างเชิงค่านิยมนี้ส่งผลให้การตีความคำว่า 爱 (ài รัก) ในบริบทจีนมักถูกปรับให้มีเอกลักษณ์แบบจีน เพื่อลดทอนมิติของการเสียสละโดยไม่มีเงื่อนไขให้เหลือเพียงความเมตตาอย่างเหมาะสมในระบบคุณค่าทางสังคมจีน (Zheng Rong & Liu Weiping, 2015) ขณะเดียวกัน Liu Yangfeng (2014) ได้ยกตัวอย่างจากวรรณกรรมตะวันตกอย่าง Jane Eyre ที่มีการอ้างถึงพระคัมภีร์เพื่อสื่อแนวคิดศีลธรรม แต่เมื่อเข้าสู่บริบทจีนกลับถูกตีความผ่านมุมมองวัฒนธรรมจีนที่เน้นความกลมกลืนของสังคมมากกว่าความเชื่อส่วนบุคคล

4.2 ระบอบการปกครองที่เกี่ยวกับองค์กรคริสต์ศาสนาในจีน

แนวคิดการทำให้เป็น “คริสต์ศาสนาแบบจีน” (Sinicisation of Christianity) ที่ถูกผลักดันโดยคณะกรรมการฯ และรัฐบาลจีน ต่อมาในปี ค.ศ. 2021 ได้มีการจัดการประชุมใหญ่ระดับชาติเพื่อกำกับดูแลกิจการศาสนา (全国宗教工作会议) ซึ่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนฉินผิง (习近平总书记) ได้กล่าวปาฐกถา⁸

⁸ บทปาฐกถาสำคัญของฉินผิงในการประชุมกิจการกำกับดูแลศาสนาแห่งชาติจีน วันที่ 3-4 ธันวาคม ปี ค.ศ. 2021 ที่ปักกิ่ง (习近平出席全国宗教工作会议并发表重要讲话 12月3日至4日在北京召开) จากเว็บไซต์รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน, 2021, (https://www.gov.cn/xinwen/2021-12/04/content_5655877.html)

ที่สะท้อนนโยบายสำคัญในการสร้าง “คริสต์ศาสนาแบบจีน” โดยเน้นการปรับพันธกิจและการตีความศาสนาให้เข้ากับบริบทสังคมนิยมและวัฒนธรรมจีนโดยไม่เปลี่ยนแปลงแก่นแท้ทางศาสนา

รวมถึงรายงาน The National Committee of TSPM (2024) เน้นการผลักดันกระบวนการทำให้เป็นคริสต์ศาสนาแบบจีน ผ่านการบูรณาการวัฒนธรรมจีนเข้ากับพิธีกรรมทางคริสต์ศาสนา การตีความพระคัมภีร์ไบเบิล และการอบรมบุคลากรทางคริสต์ศาสนา เพื่อสร้างคริสต์ศาสนาที่สอดคล้องกับค่านิยมและอุดมการณ์ของรัฐสังคมนิยม ซึ่งสอดคล้องกับ Ding Guangxun (2015) ที่เสนอการสร้าง “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ด้วยหลักพึ่งพาตนเองสามด้าน (三自) เพื่อสร้างความเป็นอิสระของคริสตจักรในประเทศจีน ซึ่ง Zhou Jie (2018, p. 1) ได้กล่าวถึงบุคคลสำคัญที่เป็นผู้บุกเบิกแนวคิดพึ่งพาตนเองสามด้านไว้ว่า

“อู๋เย่าจง (吴耀宗)⁹ มุ่งมั่นอย่างที่สุดว่าคริสต์ศาสนาจำเป็นต้องได้รับการปฏิรูปไปถึงระดับคริสต์ศาสนาแบบชนชาติจีน (基督教中国化) และในปี ค.ศ. 1950 เขาได้ริเริ่มแนวคิดหลักพึ่งพาตนเองสามด้าน (三自) โดยมี 1) บริหารและจัดการองค์กรศาสนาด้วยตนเอง (自治) 2) การถ่ายทอดเผยแผ่ศาสนาด้วยตนเอง (自传) และ 3) หล่อเลี้ยงองค์กรศาสนาด้วยตนเอง (自养) เพื่อให้แน่ใจว่าพื้นฐานคริสต์ศาสนาในจีนยังคงอยู่และพัฒนาต่อไปได้ภายใต้ระบอบการปกครองจีนใหม่”

ในขณะเดียวกัน นักวิชาการจีน Yang Zhiyin (2017) Zhou Jie (2018) และ Xu Yihua (2023) ได้อธิบายว่า “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ไม่เพียงเกี่ยวข้องกับความรักชาติและการลดอิทธิพลตะวันตก แต่ยังหมายถึงการแปลความหมายทางเทววิทยาใหม่ให้เข้ากับวัฒนธรรมจีน การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลโดยตรงต่อการแปลพระคัมภีร์และคำศัพท์ทางศาสนาภาษาจีน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับพัฒนาการของพุทธศาสนานิกายมหายานของจีนในอดีต (Dictionary of Buddhism, 2002, p. 290) จึงกล่าวได้ว่าคริสต์ศาสนาในจีนถูกปรับให้เป็นกลไกหนึ่งของการสร้างอัตลักษณ์แบบสังคมนิยมผ่านการควบคุมด้านภาษาและวาทกรรมทางศาสนา (Ding Guangxun, 2015; Shu Zhiming, 2022; Xu Yihua, 2023)

5. ผลการวิจัย

พระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโลจะเรียงตามปีตั้งแต่ปี ค.ศ. 50-80 และการหลากคำในพระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนทั้ง 2 ฉบับ แสดงเป็นตารางดังนี้

⁹ เป็นบุคคลสำคัญของคณะกรรมการขบวนการคริสตศาสนารักชาติตามหลักพึ่งตนเองสามด้านแห่งชาติจีน ที่ริเริ่มแนวคิดการสร้าง “คริสต์ศาสนาแบบจีน” (Xu Xichun, 2023)

ตารางที่ 1

ตารางแสดงการหลากคำ ในคำว่า รัก และความรัก ในพระคัมภีร์ฉบับ NCMC และ RCUV

คำศัพท์	จำนวนที่พบ	คำศัพท์ที่จะแสดงความหมายเชิงพจนานุกรมและการวิเคราะห์บริบท
รัก	13 คำ	爱 蒙爱 相爱 爱邻如己 亲爱 爱心 爱慕 贪爱 贪恋 爱人如己 亲热 好善 爱好 (พบพระธรรมทั้งหมด 60 บท)
ความรัก	6 คำ	慈爱 仁爱 无亲情 疼爱 苦楚 爱心 (พบพระธรรมทั้งหมด 74 บท)

จากตารางพบการหลากคำ คำว่า รักและความรัก ในภาษาจีนสูงถึง 19 คำ พบคำซ้ำเฉพาะคำว่า 爱心 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความหมายคำว่า “รัก” ในพระคัมภีร์จีนไม่ได้ผูกติดอยู่กับ คำว่า 爱 (ài รัก) แต่กระจายไปยังคำที่สะท้อนมิติศีลธรรม ความสัมพันธ์และวัฒนธรรม สอดคล้องกับกรอบ ISP ที่ชี้ว่า ภาษาเป็นพื้นที่สร้างและต่อรองความหมายในหลายมิติ และ CDA ที่ชี้ว่าการเลือกใช้คำสามารถสะท้อนหรือเสริมอุดมการณ์

การแสดงความหมายเชิงพจนานุกรมและการวิเคราะห์บริบทของคำว่า 爱 (ài รัก) ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีอ้างอิงความหมายจากพระคัมภีร์ใหม่ & พจนานุกรมศึกษาคำกรีก-ไทย (พจนานุกรมกรีก-ไทย, 2566, น. 1) และ Chinese Dictionary Compendium Volume 7 (1986, p. 681) มหาพจนานุกรมภาษาจีนเล่มที่ 7¹⁰ เพื่อให้เห็นถึงความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมและมิติทางประวัติศาสตร์

ตารางที่ 2

ตารางแสดงความหมายคำว่า 爱 (ài รัก) ในวัฒนธรรมจีนโบราณ

	ความหมาย (มหาพจนานุกรม คำศัพท์ภาษาจีนเล่มที่ 7 หน้า 681)	ปรากฏครั้งแรก ในคัมภีร์โบราณจีน	คำอธิบาย
1	อารมณ์ที่รู้สึกถึงสิ่งที่ต้องของหรือบุคคล	庄子. 山大	แสดงถึงความรักและความเมตตาของขงจื้อ ต่อศิษย์
2	จิตใจดีมีเมตตา	左转. 昭公二十年	แสดงถึงความเมตตาต่อบุคคล
3	ชื่นชอบ	论语. 颜渊	แสดงความปรารถนาดีต่อผู้ที่ชื่นชอบ
4	ชื่นชมและเคารพเลื่อมใส	鹗冠子. 能大	แสดงการเคารพเลื่อมใสผู้มีปัญญา
5	เป็นห่วงเอาใจใส่	荀子. 王制	แสดงถึงผู้ปกครองที่ห่วงใยประชาชน
6	อาลัยอาวรณ์ เสียหาย หวงแหน (ในทางตระหนี่)	论语. 八佾	แสดงความเสียหาย (ตระหนี่) ในสิ่งของ หวง แหนในจารีตพิธีของขงจื้อ
7	ความรักระหว่างหญิงและชาย	战国策. 齐策三	ความสัมพันธ์รักใคร่ฉันคู่สาว (ในเชิงลบ)

¹⁰ มหาพจนานุกรมภาษาจีน ปี ค.ศ. 1986 (汉语大词典) มี 1 ชุด จำนวน 13 เล่ม

ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยได้รวบรวมคำว่า รักและความรัก ในพระคัมภีร์ใหม่ & พจนานุกรมฉบับศึกษาคำกรีก (พจนานุกรมกรีก-ไทย, 2566) ที่ถ่ายทอดความหมายเชิงเทววิทยา ซึ่งมีอยู่ 4 คำหลัก¹¹ โดยแสดงเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 3

ตารางคำหลักเกี่ยวกับคำว่า รักและความรักในภาษากรีก

	หมายเลข	ภาษากรีก	ความหมาย
1	G25 ¹²	ἀγαπᾶω agapao (หน้าที่ 1)	รัก เป็นการพิสูจน์ความรักของตน อยากจะปรารถนา รักใครหรือสิ่งใดเป็นที่หนึ่ง
2	G26	ἀγάπη agape (หน้าที่ 1)	ความรัก ความเมตตา
3	G27	ἀγαπητός agapetos (หน้าที่ 1)	ที่รัก ที่รักที่สุดเพียงผู้เดียวเท่านั้น
4	G5384 ¹³	φίλος philos (หน้าที่ 86) มีคำย่อยที่เกิดจากคำนี้อีก 18 คำ	รักที่กล่าวถึง เพื่อน มิตรภาพ เพื่อนบ้าน เน้นความรักที่มาจากความรู้สึกและความผูกพันส่วนบุคคล

จากข้อมูลคำว่า 爱 (ài รัก) ตามคัมภีร์โบราณของจีน และ “รัก” ในต้นฉบับภาษากรีกในตารางที่ 2 และ 3 พบว่าครอบคลุมความหมายทั้งความรู้สึกทางอารมณ์ เช่น ความรัก ความเมตตา ความชื่นชม และความห่วงใย ตลอดจนความรักเชิงครอบครัวและศีลธรรม ไปจนถึงด้านลบอย่างความหวงแหนหรือความรักฉันชู้สาว ความหลากหลายนี้สะท้อนให้เห็นว่าแนวคิดเรื่อง “รัก” และ 爱 (ài รัก) มีมิติที่ลึกซึ้งและซับซ้อน ทั้งในเชิงคุณธรรมและสังคม ผู้วิจัยจะใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำคัญในการทำความเข้าใจการใช้คำว่า 爱 (ài รัก) ในพระคัมภีร์ภาษาจีน

¹¹ คำศัพท์ภาษากรีกผู้วิจัยจะแสดงหมายเลขกำกับและความหมายเท่านั้น ไม่แสดงรายละเอียดคำอ่านและลำดับหน้าอีก

¹² ชุดหมายเลขข้างต้นเป็นชุดหมายเลขกำกับคำศัพท์ภาษากรีกในพจนานุกรมภาษากรีก-ไทย สะดวกต่อการสืบค้นในพจนานุกรมและในพระคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษากรีกที่มีหมายเลขกำกับไว้ ซึ่งจะมีอักษร G ตามด้วยหมายเลขกำกับ XXXX เช่น G25, G5384 เป็นต้น

¹³ คำย่อยที่มีรากศัพท์มาจากคำ G5384 φίλος philos อีก 18 คำ และอยู่ในหน้าที่ 86 ทั้งหมด ซึ่งต่อไปผู้วิจัยจะขอแสดงเฉพาะหมายเลขกำกับเท่านั้น 1) G5358 รักความดี 2) G5360 ความรักฉันพี่น้อง (พี่น้องคริสเตียน) 3) G5361 การรักพี่น้องคริสเตียนของตนหรือเพื่อนมนุษย์ 4) G5362 การรักสามีของตน 5) G5363 ความรักและเมตตาต่อมนุษย์ (ของพระเจ้า) 6) G5364 เห็นอกเห็นใจ 7) G5365 การรักเงิน 8) G5366 หลงรักเงินทอง 9) G5367 เห็นแก่ตัว 10) G5368 มีความรู้สึกลึกซึ้งต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด 11) G53699 ปลอยตัวไปหาความสนุกเพลิดเพลิน 12) G5370 การจูบ 13) G5373 ความรัก ความเป็นมิตรสหาย 14) G5377 การรักพระเจ้า 15) G5387 ด้วยความชอบใจกัน 16) G5388 การรักลูกของตน 17) G5390 อย่างมีอริยาศัย อย่างมีเมตตาปรานี 18) G5391 จิตใจดี ทั้งหมดนี้แสดงถึงมิติที่หลากหลายของรักและความรักในภาษากรีกที่ปรากฏในต้นฉบับพระคัมภีร์ไบเบิล

1. การศึกษาคำว่า 爱 (ài รัก) ในฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV

ในพระธรรมจดหมายฝากอัครทูตเปาโลพบการหลากคำในภาษาจีนสูงถึง 19 คำ โดยคำว่า “รัก” พบทั้งหมด 60 บท ขณะที่คำว่า “ความรัก” พบทั้งหมด 74 บท สามารถจัดกลุ่มความหมายเป็น 6 กลุ่ม เพื่อให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของความหมายและการใช้คำในพระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโลได้อย่างชัดเจน แต่ละหมวดหมู่ได้ระบุจำนวนครั้งที่ปรากฏในพระคัมภีร์จีนทั้ง 2 ฉบับ พร้อมอ้างอิงข้อพระธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความโปร่งใสและความถูกต้องของข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) กลุ่มคำแสดงความรักพื้นฐานมี 4 คำ 爱 (รัก) 爱心 (ด้วยใจรัก) 爱慕 (รักและนับถือ) 蒙爱 (ได้รับความรัก)

พบว่าคำว่า 爱 爱心 จะปรากฏมากที่สุด โดยคำว่า “รัก” ใช้คำว่า 爱 พบ 29 แห่ง (48.30%) คำว่า “ความรัก” ใช้คำว่า 爱 พบ 27 แห่ง (45.00%) และคำว่า “รัก” ใช้ 爱心 พบ 1 แห่ง (1.66%) คำว่า “ความรัก” ใช้ 爱心 พบ 33 แห่ง (55.00 %) ซึ่ง 爱 爱心 เป็นการถ่ายทอดความหมายในบริบททางภาษาเดียวกันเน้นความรักเป็นแกน

ตารางที่ 4

ตารางเปรียบเทียบการใช้คำว่า 爱 爱心 爱慕 蒙爱 ระหว่างฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
1คร. 14:14	我写这话,不是叫你们羞愧,乃是警戒你们,好像我所亲爱的儿女一样。	我写这些话,不是要使你羞愧,而是要警戒你们,好像我所爱的儿女一样。	ฉบับ NCMC ใช้ 亲爱的儿女 สื่อถึงความใกล้ชิดเชิงครอบครัวอบอุ่น ขณะที่ฉบับ RCUV ใช้ 爱的儿女 ซึ่งเน้นการแสดงความรักตรงไปตรงมาและเน้นมิติของความรู้สึกปัจเจกมากกว่า
1คร. 4:14	ข้าพเจ้าไม่ได้เขียนข้อความเหล่านี้เพื่อให้พวกท่านละอายใจ แต่เขียนเพื่อเตือนสติท่านผู้เป็นเหมือนลูกที่รักของข้าพเจ้า		
อฟ. 6:24	但愿所有诚心爱我们主耶稣基督的人都蒙恩惠!	愿所有恒心爱我们主耶稣基督的人都蒙恩惠。	ฉบับ NCMC ใช้ 诚心爱 (รักด้วยความจริงใจ) สื่อถึงความซื่อสัตย์และความเคารพตามบรรทัดฐานจีน ขณะที่ฉบับ RCUV ใช้ 恒心爱 (รักอย่างมั่นคง) เน้นความยั่งยืนของความรัก สอดคล้องกับความหมายในต้นฉบับภาษากรีก (G861)
อฟ. 6:24	ขอพระคุณดำรงอยู่กับทุกคนที่รักพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราด้วยความรักที่ไม่มีวันเสื่อมคลาย		
1คร. 16:14	你们所做的一切都要凭爱心而做。	เหมือนกัน	สื่อความหมายตรงกันว่า จงทำทุกสิ่งด้วยความรัก
1คร. 16:14	จงทำทุกสิ่งด้วยความรัก		

¹⁴ ชื่อตัวย่อบทพระธรรมในงานวิจัยฉบับนี้ (ชื่อบทพระธรรม-ตัวย่อ) โรม-รม. โครินธ์ฉบับที่หนึ่ง-1คร. โครินธ์ฉบับที่สอง-2 คร. กาลาเทีย-กท. เอเฟซัส-อฟ. ฟิลิปปี-ฟป. โคโลสี-คส. เรสละโลนิกาฉบับที่หนึ่ง-1รล. เรสละโลนิกาฉบับที่สอง-2รล. ทิโมธีฉบับที่หนึ่ง-1ทธ. ทิโมธีฉบับที่สอง-2ทธ. ทิตัส-ทต. ฟิเลโมน-ฟม.

ตารางที่ 4

ตารางเปรียบเทียบการใช้คำว่า 爱 爱心 爱慕 蒙爱 ระหว่างฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV (ต่อ)

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
2ทธ. 4:8	从此以后, 有公义的冠冕为我存留, 就是按着公义审判的主到了那日要赐给我的; 不但赐给我, 也赐给凡爱慕他显现的人。	เหมือนกัน (พบ 1 แห่ง)	สื่อถึงการรักและเคารพอย่างลึกซึ้ง พร้อมปรารถนาจะเข้าใกล้พระเจ้า (ต้นฉบับภาษากรีก G25 พิสูจน์ความรัก)
2ทธ. 4:8	ตั้งแต่ฉันไปมงกุฎแห่งความชอบธรรมก็จะเป็นของข้าพเจ้า ซึ่งองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้พิพากษาที่ชอบธรรมจะประทานเป็นรางวัลแก่ข้าพเจ้าในวันนั้น และไม่ใช่แก่ข้าพเจ้าผู้เดียวเท่านั้น แต่จะประทานแก่ทุกคนที่รักการเสด็จมาของพระองค์		
คส. 3:12	上帝的选民, 圣洁、 蒙爱的人	เหมือนกัน (พบ 4 แห่ง เป็น 6.67%)	สื่อถึงสถานะ “ผู้ที่พระเจ้าทรงรัก”
คส. 3:12	เพราะฉะนั้นในฐานะเป็นพวกที่พระเจ้าทรงเลือก พวกที่บริสุทธิ์ และพวกที่ทรงรัก		

จากตารางที่ 4 พบว่า ทั้ง 2 ฉบับ ใช้ 爱 爱心 มากที่สุด แสดงว่าทั้ง 2 ฉบับเน้นความรักเป็นแกนหลักของข้อความ พบคำว่า 爱慕 蒙爱 มีใช้ตรงกัน แต่คำว่า 爱 ในฉบับ NCMC พบการปรับเป็น 亲爱 诚心爱 เพื่อสื่อความหมายที่ต่างกัน ความจริงใจ ขณะที่ฉบับ RCUV รักษารูปของ 爱 และใช้ 恒心爱 เพื่อสื่อความรักเชิงเทววิทยาที่มีลักษณะยั่งยืนและไม่มีเงื่อนไข การเลือกใช้คำศัพท์ข้างต้นคำสะท้อนแนวคิด CDA ว่าภาษาเป็นเครื่องมือปรับความหมายให้สอดคล้องกับบริบทอุดมการณ์

2) กลุ่มคำแสดงความรักเชิงสัมพันธ์ มี 5 คำ 亲爱 (ที่รัก) 亲热 (ที่รัก) 疼爱 (รักและเอ็นดู) 相爱 (รักซึ่งกันและกัน) 爱邻如己 (รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง)

ตารางที่ 5

ตารางเปรียบเทียบคำว่า 亲爱 亲热 疼爱 相爱 爱邻如己 ระหว่างฉบับ NCMC กับ RCUV

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
รม. 16:5	向我所亲爱的以拜尼士问安	เหมือนกัน (พบ 17 แห่ง คิดเป็น 28.30%)	ใช้เพื่อทักทายและสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่นระหว่างพี่น้องชาวคริสต์
รม. 16:5	และขอฝากคำทักทายมายังคริสตจักรที่อยู่ในบ้านเขาด้วย ขอฝากคำทักทายมายังเอเปเนทัสที่รักของข้าพเจ้า		
1ธส. 4:9	有关弟兄间的手足之情, 不用人写信给你们, 因为你们自己蒙了上帝的教导要彼此相爱。	เหมือนกัน (พบ 4 แห่ง คิดเป็น 6.67%)	แสดงการรักซึ่งกันและกันในหมู่พี่น้องชาวคริสต์ (ภาษากรีกใช้ G25 รักใคร่หรือสิ่งใดเป็นทีหนึ่ง)

ตารางที่ 5

ตารางเปรียบเทียบคำว่า 亲爱 亲热 疼爱 相爱 爱邻如己 ระหว่างฉบับ NCMC กับ RCUV (ต่อ)

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
1ธส. 4:9	ส่วนเรื่องการรักพี่น้องนั้น ไม่จำเป็นที่จะให้ใครเขียนถึงพวกท่านอีก เพราะพระเจ้าทรงสอนท่านเอง ให้รักกันอยู่แล้ว		
รม. 12:10	爱弟兄, 要彼此亲热; 恭敬人, 要彼此推让。 (พบ 1 แห่ง ในฉบับนี้เท่านั้น)	爱弟兄, 要相亲相爱; 恭敬人, 要彼此推让;	NCMC ใช้คำว่า 彼此亲热 สื่อความหมายเน้นถึงความใกล้ชิดสนิทสนมเน้นเชิงกายภาพและการแสดงออกที่สัมผัสได้ ขณะที่ RCUV ใช้ 相亲相爱 สื่อความหมายให้เห็นถึงความรักสองทางและเต็มไปด้วยการเกื้อกูลกัน (ภาษากรีกใช้ G5360 ความรักฉันพี่น้อง)
รม. 12:10	จงรักกันฉันพี่น้อง จงชวนช่วยในการให้เกียรติกันและกัน		
2คร. 2:4	乃是叫你们知道我 格外地疼爱你们 (พบ 1 แห่ง ในฉบับนี้เท่านั้น)	乃是叫你们知道我 格外地爱你们	NCMC ใช้ 疼爱 เน้นความรักแบบเอ็นดูและทะนุถนอม ขณะที่ RCUV ใช้ 爱 สื่อถึงความรักในความหมายทั่วไป (ภาษากรีกใช้ G26 ความรัก)
2คร. 2:4	แต่เพื่อให้ท่านรู้จักความรักมากมายที่ข้าพเจ้ามีต่อท่านทั้งหลาย		
รม. 13:9	像那不可奸淫, 不可杀人, 不可偷盗, 不可贪婪, 或有别的诫命, 都包在爱人如己 这一句话之内了。 (พบ 1 แห่ง)	那不可奸淫, 不可杀人, 不可偷盗, 不可贪婪, 或别的诫命, 都包括在爱邻如己 这一句话之内了。	爱邻如己 (รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง เป็นการสื่อตรงกับต้นฉบับภาษากรีก) ฉบับ RCUV เน้นกลุ่มใกล้ชิดและความสามัคคีในชุมชน
รม. 13:9	ข้อที่ว่า “ห้ามล่วงประเวณีห้ามฆ่าเขา ห้ามฆ่าคน ห้ามลักทรัพย์ ห้ามโลภ” ทั้งพระบัญญัติอื่น ๆ ก็รวมอยู่ในข้อนี้คือ “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง”		

จากตารางที่ 5 ซึ่งว่าการหลากคำที่พบสะท้อนความพยายามปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทสังคมการเมืองตามนโยบายศาสนาของรัฐบาลจีน ฉบับ NCMC มีแนวโน้มเลือกใช้คำที่ฝังรากวัฒนธรรมจีน เน้นความรักเชิงครอบครัว ความกลมกลืนของชุมชน เช่น 亲热 疼爱 สร้างภาพความรักเป็นรูปธรรมและใกล้ชิด ขณะที่ฉบับ RCUV ใช้คำที่คงความหมายเชิงเทววิทยาสากล ตรงกับกรอบ ISP ที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมผ่านการเลือกถ้อยคำ

3) กลุ่มคำแสดงความรักเชิงคุณธรรม มี 4 คำ 仁爱 (รักและเมตตา) 慈爱 (รักและกรุณา) 好善 (รักในการทำความดี) 爱人如己 (รักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง)

ตารางที่ 6

ตารางเปรียบเทียบคำว่า 仁爱 慈爱 好善 爱人如己 ระหว่างฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
กท. 5:6	因为在基督耶稣里, 受割礼不受割礼都没有功效, 惟独使人发出仁爱的信心才有功效。	เหมือนกัน (พบ 5 แห่ง คิดเป็น 6.76%)	เน้นความเชื่อที่แสดงออกด้วยความรักเชิงคุณธรรม (ภาษากรีกใช้ G26 เหมือนกันทั้งหมด)
กท. 5:6	เพราะว่าในพระเยซูคริสต์นั้น การเข้าสู่หนัดหรือไม่เข้าสู่หนัดไม่เกิดประโยชน์อันใด แต่ความเชื่อซึ่งแสดงออกเป็นการกระทำด้วยความรักนั้นสำคัญ	เหมือนกัน	NCMC ใช้ 仁爱 ขณะที่ RCUV ใช้ 慈爱 สะท้อนแนวทางการตีความที่หลากหลายแต่ยังคงความหมายร่วมของความรักเชิงคุณธรรม
อฟ. 6:23	愿平安、仁爱、信心从父神和主耶稣基督归与弟兄们!	愿平安、慈爱、信心从父上帝和主耶稣基督归给弟兄们。	NCMC ใช้ 仁爱 ขณะที่ RCUV ใช้ 慈爱 สะท้อนแนวทางการตีความที่หลากหลายแต่ยังคงความหมายร่วมของความรักเชิงคุณธรรม
อฟ. 6:23	ขอให้พี่น้องได้รับสันติสุข และความรักกับความเชื่อ จากพระเจ้าพระบิดาและจากพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า	เหมือนกัน	การเปรียบเทียบระหว่างการใช้ไม่เกี่ยวกับความรักที่อ่อนโยน (ภาษากรีกใช้ G26 ความรักใคร่หรือความเมตตา) ทั้งหมดจะอยู่ในบทส่งท้ายของจดหมาย
1คร. 4:21	你们愿意怎么样呢? 要我带着棍子到你们那里去呢, 还是带着慈爱温柔的心呢?	เหมือนกัน (พบ 5 แห่ง 6.76%)	การเปรียบเทียบระหว่างการใช้ไม่เกี่ยวกับความรักที่อ่อนโยน (ภาษากรีกใช้ G26 ความรักใคร่หรือความเมตตา) ทั้งหมดจะอยู่ในบทส่งท้ายของจดหมาย
1คร. 4:21	พวกท่านต้องการสิ่งไหน? จะให้ข้าพเจ้าถือไม้เรียวมาหาท่าน หรือจะให้ข้าพเจ้ามาด้วยความรัก และด้วยใจสุภาพอ่อนโยน?	เหมือนกัน	การเปรียบเทียบระหว่างการใช้ไม่เกี่ยวกับความรักที่อ่อนโยน (ภาษากรีกใช้ G26 ความรักใคร่หรือความเมตตา) ทั้งหมดจะอยู่ในบทส่งท้ายของจดหมาย
ทต. 1:8	乐意接待远人, 好善, 庄重, 公平, 圣洁自持;	เหมือนกัน (พบ 1 แห่ง)	สื่อความหมายชัดเจนไปในทางบวก บ่งบอกถึงเจตคติภายในที่เห็นคุณค่าในความดีและปรารถนาที่จะประพฤติตาม
ทต. 1:8	แต่มีอัครยาศัยต้อนรับแขก รักความดี มีสติสัมปชัญญะ ชอบธรรม บริสุทธิ รู้จักบังคับใจตนเอง	เหมือนกัน	NCMC ใช้ 仁爱 ขณะที่ RCUV ใช้ 慈爱 สะท้อนแนวทางการตีความที่หลากหลายแต่ยังคงความหมายร่วมของความรักเชิงคุณธรรม
รม. 13:9	像那不可奸淫, 不可杀人, 不可偷盗, 不可贪婪, 或有别的诫命, 都包在爱人如己这一句话之内了。(พบ 1 แห่ง)	那不可奸淫, 不可杀人, 不可偷盗, 不可贪婪, 或别的诫命, 都包括在爱邻如己这一句话之内了。	NCMC ใช้ 仁爱 ขณะที่ RCUV ใช้ 慈爱 สะท้อนแนวทางการตีความที่หลากหลายแต่ยังคงความหมายร่วมของความรักเชิงคุณธรรม
รม. 13:9	ข้อที่ว่า “ห้ามล่วงประเวณีห้ามฆ่าคน ห้ามลักทรัพย์ ห้ามโลภ” ทั้งพระบัญญัติอื่น ๆ ก็รวมอยู่ในข้อนี้คือ “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง”	เหมือนกัน	NCMC ใช้ 仁爱 ขณะที่ RCUV ใช้ 慈爱 สะท้อนแนวทางการตีความที่หลากหลายแต่ยังคงความหมายร่วมของความรักเชิงคุณธรรม

จากตารางที่ 6 พบว่า ทั้ง 2 ฉบับ ได้สะท้อนความรักเชิงคุณธรรม ผูกโยงกับค่านิยมดั้งเดิมของจีน ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดของขงจื๊อ กับศาสนาพุทธมหายาน โดยเสริมคำว่า 仁 慈 ซึ่งรากศัพท์ของทั้ง 2 คำ¹⁵ ในคำว่า 仁 เล่มที่ 1 หน้าที่ 1095 เป็นแนวคิดทางศีลธรรมในสมัยโบราณที่มีนัยความหมายกว้าง

¹⁵ ผู้วิจัยสืบค้นจาก มหาพจนานุกรมภาษาจีน ปี ค.ศ. 1986 (汉语大词典) 1 ชุด มีจำนวน 13 เล่ม

แก่นของความหมายจะหมายถึงความรักความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งขงจื๊อจะยึดถือคำนี้เป็นมาตรฐานทางจริยธรรมสูงที่สุด ให้ความหมายว่า 1) ความผูกพัน พบครั้งแรกในบันทึกคัมภีร์ 礼记.中庸 “仁者人也, 亲亲为人” หมายถึง 仁 คือคุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ และการแสดงความรักต่อญาติพี่น้องคือรากฐานแห่งความเป็นคน 2) ใช้เรียกคนที่มีคุณธรรม พบครั้งแรกในบันทึกคัมภีร์ 论语.学仁 “泛爱众, 而亲仁” หมายถึง “จงมีความรักอย่างกว้างขวางต่อทุกคน และใกล้ชิดกับผู้มีคุณธรรม” เห็นได้ว่ารากศัพท์ของคำนี้ จะหมายถึงความรักและผูกพันระหว่างบุคคล ขงจื๊อได้นำไปเป็นมาตรฐานทางจริยธรรม

ส่วนคำว่า 慈 เล่มที่ 7 หน้าที 646 ให้ความหมายว่า 1) ผู้ใหญ่รักผู้น้อย พบครั้งแรกใน คัมภีร์ 诗.大雅.皇矣 2) ทะนุถนอม พบครั้งแรกในคัมภีร์ 韩非子.解老 3) เป็นคำแปลมาจากศาสนาพุทธ 慈悲 ที่สื่อความหมายว่า พระพุทธเจ้าเมตตากรุณาต่อสรรพสัตว์ (เป็นคำศัพท์เฉพาะทางศาสนาพุทธ) และในตำรา 说文解字 ให้ความหมายว่า 慈, 爱也. (慈 ก็คือความรัก) เห็นได้ว่า รากศัพท์มีความหมายถึงความรัก ที่ผู้ใหญ่รักผู้น้อย จากนั้นเกิดการขยายความหมาย ออกเป็นเมตตากรุณาตามหลักของศาสนาพุทธ

ทั้งนี้ พบว่า 仁 慈 ปรากฏซ้ำบ่อยถึง 5 แห่ง คิดเป็น 6.76% เพื่อเน้นความรักเชิงคุณธรรม และการเลือกใช้คำว่า 好善 เป็นการสื่อความหมายเชิงศาสนา สื่อใจรักในความดีงามและคุณธรรมโดยไม่เน้นอารมณ์ส่วนตัว กรณีคำว่า 仁爱 และ 慈爱 เลือกใช้แตกต่างกันใน อฟ. 6:23 ฉบับ NCMC มุ่งปรับความหมายความรักให้เป็นความรักเชิงคุณธรรม ให้เข้ากับคตินิยมตามแนวคิดขงจื๊อ ขณะที่ฉบับ RCUV สื่อถึงความกรุณาตามแนวคิดของศาสนาพุทธมหายานของจีน อย่างไรก็ตาม กลุ่มคำนี้พยายามสื่อถึงความรักที่ประกอบด้วยความรัก และความเมตตากรุณา ซึ่งสะท้อนเจตนาของการทำให้คำสอนคริสต์สอดคล้องกับกรอบค่านิยมสังคมจีน

4) กลุ่มคำแสดงความรักในเชิงลบ มี 1 คำ 贪爱 (รักที่บิดเบี้ยวไปด้วยความโลภ)

ตารางที่ 7

ตารางเปรียบเทียบการใช้คำว่า 贪爱 ระหว่างฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
2ทธ. 3:2	那时人会专爱自己, 贪爱钱财, 自夸, 狂傲, 毁谤, 违背父母, 忘恩负义, 心不圣洁	เหมือนกัน (พบ 2 แห่ง คิดเป็น 3.33%)	สื่อในเชิงลบ การหลงรักเงินทองที่บิดเบี้ยวเน้นไปทางโลก (ภาษากรีก G5366 หลงรักเงินทอง) สะท้อนปัญหาสังคมในเชิงวัตถุนิยมและปัจเจกนิยม
2ทธ. 3:2	เพราะผู้คนจะเห็นแก่ตัว รักเงินทอง โอ้อวด หยิ่งยโส ชอบดุด่าหมิ่น ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ อกตัญญู ชั่วร้าย		

จากตารางที่ 7 พบว่าใช้เหมือนกัน ตรงกับความหมายเชิงลบในต้นฉบับภาษากรีก G5366 และใช้จำกัดเฉพาะในบริบทเตือนสติเรื่องโลภเงินทอง ชี้ให้เห็นการใช้ภาษาสร้างกรอบคุณค่าด้านลบเพื่อควบคุมพฤติกรรม

5) กลุ่มคำที่ขัดแย้งกับแนวคิดคำว่ารัก มี 4 คำ 贪恋 (ความโลภยึดติด) 无亲情 (ปราศจากสายสัมพันธ์) 无情 (ไร้อารมณ์) 苦楚 (ทุกข์ทรมาน)

ตารางที่ 8

ตารางเปรียบเทียบการใช้คำว่า 贪恋 无亲情 无情 苦楚 ระหว่างฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
1ทธ. 6:10	贪财是万恶之根。 有人因贪恋钱财， 就被引诱离了真道， 用许多愁苦把自己 刺透了。	เหมือนกัน (พบ 1 แห่ง)	บริบทเสริมคำว่า 钱财 สื่อถึงการหลงใหลยึดติดกับเงินทอง (ภาษากรีกใช้ G5365 การรักเงินทอง) เป็นการใช้ที่สอดคล้องตรงกับต้นฉบับ
1ทธ. 6:10	เพราะว่าการรักเงินทองเป็นรากเหง้าของความชั่วทั้งหมด ความโลภเงินทองนี้ทำให้บางคนหลงไปจากความเชื่อ และตรอมตรมด้วยความทุกข์มากมาย		
รม. 1:31	无知的、背约的、 无亲情的、 不怜悯人的。	顽梗不化的、 言而无信的、 无情无义的、 不怜悯人的。 (พบ 1 แห่งและใช้ บริบทที่ต่างกัน)	ฉบับ RCUV เสริมคำเป็น 无情无义 เป็นการขยายความในเชิงวาทกรรมทางศีลธรรม ขณะที่ ฉบับ NCMC ใช้คำว่า 无亲情 สื่อถึงอารมณ์ที่ปราศจากความรักและผูกพัน ถ่ายทอดความหมายตามต้นฉบับกรีก G794 ได้อย่างถูกต้องว่า ขาดความรู้สึกรักและเมตตาอย่างที่เราควรจะมีต่อเพื่อนมนุษย์
รม. 1:31	ไร้ปัญญา ไร้ความซื่อสัตย์ ไร้ความรักกัน ไร้ความเมตตา		
2คร. 1:5	我们既多受基督的 苦楚，就靠基督多 得安慰。	เหมือนกัน (พบ 1 แห่ง)	ฉบับไทยสื่อถึงความรักของพระคริสต์ แต่ทั้ง 2 ฉบับสื่อถึงความทุกข์ทรมานของพระคริสต์ (ตรงกับภาษากรีกใช้ G3804 ความทุกข์ ตัณหา ความปรารถนา)
2คร. 1:5	เพราะความรักของพระคริสต์มากท่วมท้นเราอย่างไร การหนุนใจของพระคริสต์ก็มากท่วมท้นเราอย่างนั้น		

จากตารางที่ 8 พบว่า คำทั้งหมดใช้เพื่อวิจารณ์พฤติกรรมผิดบรรทัดฐาน ฉบับ NCMC เน้นความผูกพันในครอบครัว เช่น การใช้ 无亲情 ในฉบับ NCMC กับ 无情无义 ในฉบับ RCUV กรณี 贪恋钱财 และ 苦楚 สะท้อนการเลือกใช้คำสื่อถึงผลเสียจากความหลงใหลยึดติด แสดงให้เห็นว่า ทั้ง 2 ฉบับเลือกใช้คำที่พยายามจัดวางความหมายในทางตักเตือนและสั่งสอน ซึ่งกลมกลืนกับค่านิยมของจีนที่เน้นความผูกพันในกลุ่มชน โดยการใช้ถ้อยคำเพื่อกำหนด “พฤติกรรมที่ยอมรับได้” ในสังคม

จากคำว่า 贪爱 ในกลุ่มคำข้อที่ 4 ข้างต้น กับคำว่า 贪恋 ในกลุ่มคำข้อที่ 5 ด้านความหมายคำว่า 贪恋 หน้า 1266 ทำหน้าที่ให้ความหมายที่เข้มข้นกว่าที่แสดงถึงความหลงใหลยึดติดไม่ยอมปล่อยวาง เน้นความหมายไปที่คำว่า 恋 หน้า 813 แสดงถึงการยึดติดไม่อาจปล่อยวางได้ ขณะที่ 贪爱 เป็นกลุ่มคำที่เกิดจากคำว่า 贪 กับ 爱 ที่แสดงถึงความโลภและรักในสิ่งของ ส่วนบริบทที่พบในข้อพระธรรมเป็นการใช้ในบริบทที่เหมือนกันคือ เป็นการเสริมความหมายเชิงลบรวมกับคำว่า 钱财 (เงินทอง) ส่งผลให้เกิดความหมายในเชิงลบ คือการหลงรักในเงินทอง

6) กลุ่มคำที่ไม่สื่อความรัก มี 1 คำ 爱好 (หมกหมุ่นและลุ่มหลง)

ตารางที่ 9

ตารางเปรียบเทียบการใช้คำว่า 爱好 ระหว่างฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV

พระธรรม	ฉบับ NCMC	ฉบับ RCUV	บริบท/คำอธิบาย
2ทธ. 3:4	卖主卖友, 任意妄为, 自高自大, 爱好宴乐 , 不爱上帝	เหมือนกัน (พบ 1 แห่ง)	สื่อความหมายความรักที่เกินขอบเขต (ภาษากรีกใช้ G5369 ปลอยตัวไปหาความสนุกเพลิดเพลิน)
2ทธ. 3:4	ทรยศ มุทะลุ โอหัง รักความสนุกมากกว่ารักพระเจ้า		

จากตารางที่ 9 พบว่าเปลี่ยนจากความหมายเชิงบวกเป็นลบ เมื่อเสริมคำว่า 宴乐 ทั้ง 2 ฉบับ เลือกตีความในทางลบตามต้นฉบับกรีก (G5369) ปลอยตัวไปหาความสนุกเพลิดเพลิน แสดงถึงการใช้ภาษาปรับค่านิยม

การศึกษาพบการหลากคำสูงถึง 19 คำ แบ่งได้เป็น 6 กลุ่มความหมาย กลุ่มความรักพื้นฐาน และเชิงสัมพันธ์เน้นครอบครัวและชุมชน กลุ่มความรักเชิงคุณธรรมผสานค่านิยมจีน เช่น 仁 และ 善 กับหลักคำสอนทางคริสต์ศาสนา คำเชิงลบและตรงข้าม เช่น 贪爱 หรือ 无亲情 ใช้เตือนพฤติกรรมที่ขัดกับหลักคุณธรรม ขณะที่คำไม่เกี่ยวกับ รัก เช่น 爱好 สื่อถึงความสนใจที่อาจกลายเป็นความหมกหมุ่น ทั้งหมดสะท้อนการปรับเลือกใช้คำให้สอดคล้องค่านิยมและอุดมการณ์ของจีน พร้อมกับคงแก่นความเชื่อทางคริสต์ศาสนาไว้ได้อย่างแนบเนียน

การหลากคำทั้ง 19 คำ เป็นการถ่ายทอดแนวคิดเรื่องความรักในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในเชิงบวก เชิงลบ และเชิงคุณธรรม ซึ่งสะท้อนทั้งความหมายดั้งเดิมในพระคัมภีร์ภาษากรีกและการปรับใช้ให้เข้ากับอุดมการณ์รัฐและค่านิยมทางวัฒนธรรมจีน โดยฉบับ NCMC มีการเลือกใช้คำที่สะท้อนอุดมการณ์ “คริสต์ศาสนาแบบจีน” โดยเน้นความกลมกลืนของชุมชน ความรักชาติ และความสงบเรียบร้อยทางสังคม มากกว่าการเน้นความรักในมิติของปัจเจกบุคคล และการเลือกใช้คำเหล่านี้ไม่เพียงถ่ายทอดข้อความศาสนา แต่ยังเป็นกระบวนการสร้างวาทกรรมที่ตอบสนองต่ออุดมการณ์ของสังคมจีนในปัจจุบัน

2. การวิเคราะห์วาทกรรมกลุ่มความหมายที่เกิดการหลากคำในคำว่า รักและความรัก

การวิเคราะห์ตามกรอบ ISP ร่วมกับ CDA สามารถสรุปตามกลุ่มความหมายที่จะสะท้อนมิติ ภาษา ปฏิสัมพันธ์ และสังคมที่ต่างกัน โดยแสดงเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 10

ตารางแสดงการวิเคราะห์ตามกลุ่มความหมายทั้ง 19 คำ

กลุ่มความหมาย	คำศัพท์	มิติทางภาษา	มิติปฏิสัมพันธ์	มิติทางสังคม
1 ความรักพื้นฐาน	爱 爱心 爱慕 蒙爱	สื่อความรักพื้นฐาน หรือการได้รับพระคุณ จากพระเจ้า	เน้นการถ่ายทอด ความสัมพันธ์ด้าน ความรักทั้งผู้ให้และ ผู้รับ	เชื่อมโยงการสร้าง สัมพันธ์ภาพที่เป็นมิตร ในชุมชนและสังคมจีน
2 ความรักเชิงสัมพันธ์	亲爱 亲热 疼爱 相爱 爱邻如己	สะท้อนความสัมพันธ์ ฉันครอบครัว พี่น้อง และเพื่อนบ้าน	เน้นการเชื่อมโยงและ การแสดงออกของ ความรักรูปธรรม ระหว่างบุคคล	สอดคล้องกับค่านิยม จีนเน้นความสามัคคี ความใกล้ชิดและ ความเคารพกัน ในชุมชน
3 ความรักเชิง คุณธรรม	仁爱 慈爱 好善 爱人如己	สื่อความรักแบบ เสียสละและเมตตา	กระตุ้นการแสดง ความเมตตา กรุณาต่อ ผู้อื่นในระดับสังคม	ผสานคุณธรรมจีน เช่น 仁 (เมตตา) และ 善 (ความดี) เข้ากับ หลักคำสอน ทางคริสต์ศาสนา
4 ความรักเชิงลบ	贪爱	สื่อความรักที่ เปลี่ยนไปเป็น ความโลภหรือ ความหลงผิด	เตือนผู้รับสารถึง การจัดลำดับความรักที่ ไม่ถูกต้อง	เชื่อมโยงกับหลักคิด จีนเรื่องการรู้จักพอ และหลีกเลี่ยง ความลุ่มหลงในวัตถุ
5 ความหมายเชิงลบ และตรงข้ามกับรัก	贪恋 无亲情 无情 苦楚	แสดงถึงการขาด คุณสมบัติด้านความรัก และเมตตา	ใช้เพื่อวิจารณ์หรือ ตักเตือนพฤติกรรมที่ ตรงข้ามกับหลัก คริสต์ศาสนา	สอดคล้องกับ คุณธรรมจีนที่ ให้ความสำคัญต่อ ครอบครัว กตัญญู และ มีคุณธรรม
6 ไม่มีความหมาย ในทางความรัก	爱好	สื่อถึงความชอบหรือ ความสนใจ	ใช้ในเชิงลบเพื่อเตือน การหมกมุ่นกับ สิ่งไม่จำเป็น	เน้นการควบคุมตนเอง และความพอดี ในค่านิยมจีน

จากตารางที่ 10 ชี้ให้เห็นความต่างเชิงความหมายและแนวทางการตีความระหว่างฉบับ RCUV และ NCMC ปรากฏชัดในกลุ่มคำที่สื่อความรักพื้นฐานและกลุ่มคำที่สื่อความหมายเชิงสัมพันธ์ โดยฉบับ RCUV มีแนวโน้มคงความหมายเชิงเทววิทยา ขณะที่ฉบับ NCMC ปรับการใช้คำให้สอดคล้องกับค่านิยมจีน สะท้อนถึงอิทธิพลนโยบาย “คริสต์ศาสนาเป็นแบบจีน” และบทบาทของภาษาในฐานะเครื่องมือถ่ายทอดทั้งความหมายศาสนาและอุดมการณ์รัฐ

ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ 3 ประเด็นครบถ้วน ดังนี้ 1) การเปรียบเทียบเชิงภาษาศาสตร์พบความแตกต่างของการเลือกใช้คำและระดับความหมายในสองฉบับแปล 2) การวิเคราะห์ในมิติการปฏิสัมพันธ์สะท้อนถึงกลยุทธ์การใช้ภาษาที่เชื่อมโยงกับผู้รับสารและเจตนาการสื่อสาร และ 3) การวิเคราะห์มิติทางสังคมชี้ให้เห็นอิทธิพลของอุดมการณ์และบริบทวัฒนธรรมจีนต่อการตีความคำทางศาสนา โดยภาพรวม แนวคิดเรื่องความรัก ถูกถ่ายทอดทั้งเชิงบวก เชิงลบและเชิงคุณธรรม สอดคล้องกับความหมายดั้งเดิมในภาษากรีก แต่ในฉบับ NCMC ใช้คำที่สะท้อนนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” เน้นความกลมกลืนของชุมชน ความรักชาติ และความสงบเรียบร้อยทางสังคม เป็นการสร้างวาทกรรมที่ตอบสนองต่อบริบทสังคมจีน

การศึกษาพบการหลากคำสูงถึง 19 คำ โดยโครงสร้างของคำที่พบมีใช้คำว่า 爱 (ài รัก) เป็นคำหลัก และมีใช้คำที่ไม่มีคำว่า 爱 (ài รัก) สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) เสริมคำด้านหลัง เช่น 爱心 爱慕 爱好 2) เสริมคำด้านหน้า เช่น 蒙爱 亲爱 亲热 疼爱 相爱 贪爱 3) เปลี่ยนใช้คำอื่น เช่น 贪恋 无亲情 无情 苦楚 ซึ่งทั้ง 3 กลุ่ม ส่งผลให้คำมีความหมายเพิ่มขึ้น เพื่อสื่อความหมายให้เป็นไปตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

การหลากคำทั้ง 19 คำข้างต้น สามารถแบ่งได้เป็น 6 กลุ่มความหมาย สะท้อนมิติภาษา ปฏิสัมพันธ์ และสังคมที่ต่างกัน กลุ่มความรักพื้นฐาน และเชิงสัมพันธ์เน้นครอบครัวและชุมชน กลุ่มความรักเชิงคุณธรรมผานคำนิยมจีน เช่น 仁 และ 善 กับหลักคำสอนทางคริสต์ศาสนา คำเชิงลบและตรงข้าม เช่น 贪爱 หรือ 无亲情 ใช้เตือนพฤติกรรมที่ขัดกับหลักคุณธรรม ขณะที่คำไม่เกี่ยวกับรักอย่าง 爱好 สื่อถึงความสนใจที่อาจกลายเป็นความหมกมุ่น ทั้งหมดสะท้อนการปรับเลือกใช้คำให้สอดคล้องค่านิยมและอุดมการณ์ของจีน พร้อมกับคงแก่นความเชื่อทางคริสต์ศาสนาไว้ได้อย่างแนบเนียน

สรุปผลการวิจัย การหลากคำทั้ง 19 คำ เป็นการถ่ายทอดแนวคิดเรื่องความรักในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในเชิงบวก เชิงลบ และเชิงคุณธรรม ซึ่งสะท้อนทั้งความหมายดั้งเดิมในพระคัมภีร์ภาษากรีกและการปรับใช้ให้เข้ากับอุดมการณ์รัฐและค่านิยมทางวัฒนธรรมจีน โดยฉบับ NCMC มีการเลือกใช้คำที่สะท้อนอุดมการณ์ “คริสต์ศาสนาแบบจีน” โดยเน้นความกลมกลืนของชุมชน ความรักชาติ และความสงบเรียบร้อยทางสังคม มากกว่าการเน้นความรักในมิติของปัจเจกบุคคล และการเลือกใช้คำเหล่านี้ไม่เพียงถ่ายทอดข้อความศาสนา แต่ยังเป็นกระบวนการผลิตวาทกรรมที่ตอบสนองต่ออุดมการณ์ของสังคมจีนในปัจจุบัน

6. อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์คำว่า 爱 (ài รัก) ในฉบับ RCUV กับ NCMC แสดงให้เห็นการหลากคำไม่เพียงสะท้อนมิติทางภาษา แต่ยังเป็นการปฏิสัมพันธ์เชิงวัฒนธรรมและสังคม ตามแนวคิดของ Allwood (2007) ที่ชี้ว่าการสื่อสารมี 4 มิติ ได้แก่ เนื้อหา พฤติกรรมเชิงสังคม การสื่อสาร และวัฒนธรรม ในฉบับ RCUV ได้ถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับกรีก G26 ἀγάπη (agape) คือความรักไร้แบบเงื่อนไข ขณะที่ฉบับ NCMC ปรับใช้คำ 仁爱 亲爱 疼爱 ที่สัมพันธ์กับหน้าที่และลำดับชั้นทางสังคม (Sun Lei, 2011; Wang Wei,

2006) สอดคล้องกับ Lewis (1960, p. 182) และ Ghadamgahi et al., (2020, p. 234) ที่มองว่าความรักในคริสต์ศาสนาไม่ผูกพันกับความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นสายสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า แต่ในพระคัมภีร์จีนพบการใช้คำที่เน้นรักเชิงปฏิสัมพันธ์ เช่น 亲爱 疼爱 相爱 แสดงถึงการคงอยู่ของระบบเครือญาติ ความสัมพันธ์ลำดับชั้น เป็นการจัดระเบียบความหมายใหม่ให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ รัฐจีน ซึ่ง Demiray Akbulut (2023) และ Lewis (1960, p. 182) มองว่าขัดกับแนวคิดรักแบบเสียสละไร้เงื่อนไขในคริสต์ศาสนา เห็นได้ว่าฉบับ NCMC มีบทบาทสนับสนุนอำนาจรัฐผ่านภาษาศาสนาในการสร้างอัตลักษณ์ทางศาสนาในสังคมจีนยุคใหม่ เช่น การใช้คำว่า 仁爱 และ 慈爱 ในฉบับ NCMC ไม่เพียงแปลความหมายตามกรอบศาสนา แต่ยังสอดคล้องกับนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ที่เน้นความเมตตาและความสามัคคีในสังคมจีนร่วมสมัย แนวคิดนี้จึงมีบทบาทในการสร้างอัตลักษณ์ของชาวคริสต์ในจีนให้ผูกพันกับชาติและค่านิยมสังคมนิยม

นโยบายคริสต์ศาสนาแบบจีนที่พยายามรักษาเสถียรภาพผ่านการจัดการศาสนาอย่างรอบคอบ แต่อีกนัยหนึ่ง เกิดการผลิตวาทกรรมใหม่เพื่อผสมผสาน จนลดทอนแนวคิดเทววิทยา และถ่วงดุลกันระหว่างความเป็นศาสนาสากลกับความเป็นศาสนาท้องถิ่นในบริบทการปกครองของจีน

ประเด็นข้างต้นยังสอดคล้องกับงานศึกษาของนักวิชาการไทย เช่น อัญชลี เจริญรุ่งวัฒนา (2552) และธนภัทร พูลสวัสดิ์ (2563) ที่ชี้ว่า แนวคิดความรักในคริสต์ศาสนาเน้นการเสียสละโดยไม่หวังผล ต่างจากแนวคิดความรักในสังคมจีนที่เชื่อมโยงกับหน้าที่และความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้น ข้อค้นพบนี้ทำให้เห็นว่าการเลือกใช้คำในพระคัมภีร์จีนมิได้เป็นเพียงการแปลเชิงภาษา หากแต่เป็นกิจกรรมการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (กนกพร นุ่มทอง, 2563, น. 10) ซึ่งเปิดพื้นที่ให้เกิดการเจรจาระหว่างอารยธรรมตะวันตกกับวัฒนธรรมจีนในระดับวาทกรรม

ในมุมมองด้านการแปล ทาง Demiray Akbulut (2023) Ding Guangxun (2015) Levinson (1983) และ Shu Zhiming (2022) ต่างชี้ตรงกันว่าการแปลและตีความข้อความทางศาสนาต้องให้ความสำคัญกับบริบทวัฒนธรรม ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและพลังการสื่อสารของข้อความ ขณะที่ กนกพร นุ่มทอง (2563) นิภาพร อธิฐานกุล (2561) และ Demiray Akbulut (2023) อธิบายไปในทิศทางเดียวกันว่า การแปลและการตีความพระคัมภีร์เป็นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ต้องอาศัยความเข้าใจลึกซึ้งในระบบคุณค่าและความเชื่อของผู้รับสาร มีนัยทางวัฒนธรรมแฝงอยู่ในตัวบท

อีกทั้ง ผลการวิจัยยังช่วยขยายขอบเขตของ Translation Studies โดยชี้ให้เห็นว่าการแปลพระคัมภีร์จีน โดยเฉพาะฉบับ NCMC เป็นตัวอย่างของการแปลที่มุ่งปรับเปลี่ยนเชิงอุดมการณ์ ขณะที่ Nida (1964) เน้นการถ่ายทอดความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามต้นฉบับ การแปลพระคัมภีร์จีนกลับมุ่งเน้นการทำให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมภายใต้อุดมการณ์รัฐ ส่วนในมุมมองของ Venuti (1994) การทำให้ข้อความสอดคล้องกับวัฒนธรรม เป็นกลยุทธ์ของผู้แปล แต่ในบริบทจีน กระบวนการแปลกลายเป็น “ข้อกำหนด” จากรัฐบาลจีน ไม่ใช้การเลือกเชิงวัฒนธรรมของผู้แปล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าศาสนาคริสต์ไม่ได้ถูกถ่ายทอดเพียงในฐานะความเชื่อสากล แต่ถูกทำให้เป็น “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ที่มุ่งเน้นความสอดคล้องกับระเบียบทางสังคมและอุดมการณ์รัฐ

การหลากคำเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษา วัฒนธรรม และอำนาจ แสดงให้เห็นถึงปรากฏการณ์ของการหลากคำ โดยใช้วิธีการทางภาษาในลักษณะที่มีทั้งการใช้คำว่า 爱 (ài รัก) เป็นคำหลัก และเลือกที่จะไม่ใช้คำว่า 爱 (ài รัก) ซึ่งทั้งหมดเป็นการปรับใช้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางอุดมการณ์และสังคม (Bo Weiqing, 2024; Taylor, 1995) นักวิชาการจีนอย่าง Li Yuhong (2010) และ Zhu Jiali (2017) ต่างชี้ตรงกันกับผลการวิจัยว่า ภาษาจีนมีแนวโน้มในการปรับเปลี่ยนคำเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง หรือขยายความหมายให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในเนื้อหาศาสนา จึงทำให้เกิดการเลือกใช้คำที่แสดงความหมายหลายระดับหรือแม้แต่การเลือกใช้คำเชิงลบ และคำที่ไม่มีความหมายคำว่ารัก

การเปลี่ยนผ่านคำว่า “รัก” แบบเทววิทยาในพระคัมภีร์ต้นฉบับภาษากรีก สู่การหลากคำในคำว่า 爱 (ài รัก) เชิงคุณธรรมในวัฒนธรรมจีน เป็นกระบวนการวาทกรรมที่มีเป้าหมายเชิงนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ที่ผสมผสานแนวคิดของศาสนาเข้ากับวัฒนธรรมจีน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Ding Guangxun (2015) ที่กล่าวว่าศาสนาในจีนควรเป็นเครื่องมือของการพัฒนาเชิงคุณธรรมของชาติจีนและยังสอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการฯ กับงานของ Zhou Jie (2018) กับ Shu Zhiming (2022) ที่แสดงถึงการเชื่อมโยงคำสอนทางศาสนากับการยอมรับอำนาจรัฐ

การเลือกใช้คำศัพท์ในฉบับ NCMC ไม่เพียงปรับให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมจีน แต่ยังควบคุมความหมายให้สอดคล้องกับอุดมการณ์รัฐและโครงสร้างสังคมจีน ตรงกับการแปลของฉบับ NCMC เป็นกระบวนการสร้างวาทกรรมเพื่อตอบสนองต่ออำนาจรัฐและองค์กรศาสนาที่มีบทบาทร่วมกันสะท้อนนโยบาย “คริสต์ศาสนาแบบจีน” อย่างเป็นระบบ (Ding Guangxun, 2015; Shu Zhiming, 2022) Fairclough (1995) ชี้ว่าภาษาศาสนาไม่เป็นกลาง แต่เป็นเครื่องมือผลิตซ้ำหรือทำลายอุดมการณ์การปรับใช้คำศัพท์อาจช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น แต่เสี่ยงต่อการทำให้ความหมายเชิงเทววิทยาบางส่วนสูญหายหรือถูกตีความใหม่ตามอุดมการณ์รัฐ ในทางกลับกันฉบับ RCUV พยายามรักษาความหมายดั้งเดิม ขณะที่ NCMC หลีกเลี่ยงถ้อยคำที่ขัดแย้งกับค่านิยมทางสังคมแบบจีน สะท้อนถึงเจตนาทางการเมืองและสังคมในการควบคุมวาทกรรมทางศาสนา ซึ่งเป็นการเสริมสร้างอุดมการณ์รัฐและสะท้อนอำนาจรัฐผ่านภาษาศาสนา สอดคล้องกับ McConachy and Spencer-Oatey (2021) ที่ชี้ว่าภาษาศาสนาในบริบทข้ามวัฒนธรรมเป็นพื้นที่ต่อรองทางอำนาจ และเป็นเครื่องมือในการสร้างอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่มชน

บทบาทของคณะกรรมการฯ ในการจัดทำฉบับ NCMC และกำหนดให้เผยแพร่เฉพาะในประเทศจีนเท่านั้น จึงเป็นการแทรกแซงเชิงวาทกรรมโดยตรงเพื่อบูรณาการคริสต์ศาสนาเข้ากับอุดมการณ์สังคมนิยมและวัฒนธรรมจีน (Shu Zhiming, 2022) เพื่อสร้างให้เป็น “คริสต์ศาสนาแบบจีน”

7. บทสรุป

งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญที่สัมพันธ์กัน 1) พบว่าคำว่า “รัก” และ “ความรัก” เกิดการหลากคำในภาษาจีนสูงถึง 19 คำ ซึ่งสะท้อนถึงการพยายามถ่ายทอดความหมายเชิงเทววิทยาให้สอดคล้องกับปรัชญาและค่านิยมจีน 2) การเลือกใช้คำในพระคัมภีร์จีนสะท้อนความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์และ

วัฒนธรรม และยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลจีนต้องการทำให้คริสต์ศาสนาตะวันตก มีความเป็นคริสต์ศาสนาแบบจีน และ 3) ฉบับ NCMC สะท้อนอุดมการณ์รัฐและสนับสนุนนโยบายที่กำกับดูแลคริสต์ศาสนาของรัฐบาลจีน

ผลการวิจัยชี้ว่าภาษาในพระคัมภีร์จีนเป็นทั้งเครื่องมือสื่อสารทางศาสนาและวัฒนธรรมการเมือง การหลากคำเป็นกลไกปรับภาษาให้เข้ากับบริบทสังคมจีน พร้อมสร้างวาทกรรมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์รัฐ งานวิจัยนี้จึงเป็นตัวอย่างของการบูรณาการ ภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมศึกษา และการวิเคราะห์ CDA เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา ภาษา และอำนาจรัฐในสังคมจีนยุคปัจจุบัน

ทั้งนี้ งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ บทพระธรรมจดหมายฝากของอัครทูตเปาโล ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ครอบคลุมเนื้อหาพระคัมภีร์ไบเบิลทั้งหมด ซึ่งอาจมีคำศัพท์ที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าที่ศึกษาได้ และการวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาจีนอาจไม่ครอบคลุมการเทียบเคียงเชิงลึกกับรากศัพท์ภาษากรีกต้นฉบับ ซึ่งอาจมีความหมายเฉพาะที่สูญหายไปในการแปล

8. กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาณพนธ์เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ทางคริสต์ศาสนาในบทพระธรรมจดหมายฝากอัครทูตเปาโล พระคัมภีร์ไบเบิลภาษาจีนฉบับ NCMC กับฉบับ RCUV” หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณภาควิชาภาษาตะวันออกที่ให้การสนับสนุนทุนในการตีพิมพ์บทความ รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพงษ์ ประพันธ์มิตร ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออก โดยเฉพาะ ศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นุ่มทอง ที่ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำผู้วิจัยอย่างดียิ่งจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

9. ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยเสนอแนวทางการวิจัยในประเด็นสำคัญดังนี้

1. ศึกษาการรับรู้คำศัพท์ทางคริสต์ศาสนาโดยผู้ใช้ภาษาจีนในกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มชาวคริสต์จีนแผ่นดินใหญ่ เทียบกับชาวคริสต์จีนโพ้นทะเลในประเทศไทย ใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก/แบบสอบถาม เช่น ศิษยาภิบาลในคริสตจักร คนรุ่นใหม่ เป็นต้น
2. ศึกษาอิทธิพลของสื่อดิจิทัลต่อการใช้คำว่า “รัก” ในมิติคริสต์ศาสนาภาษาจีน โดยสำรวจการใช้คำว่า “รัก” ในแพลตฟอร์มออนไลน์ของจีน เช่น WeChat, Weibo, TikTok ว่าได้ปรับรูปแบบถ้อยคำอย่างไรให้สอดคล้องกับข้อจำกัดทางอุดมการณ์รัฐ
3. ศึกษาบทบาทของสื่อออนไลน์ในการสร้างหรือต่อต้านวาทกรรม “คริสต์ศาสนาแบบจีน” ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณของเนื้อหาควบคู่กับการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis: CDA)

เอกสารอ้างอิง/References

- กนกพร นุ่มทอง. (2563). *ทักษะการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์, ภาควิชาภาษาตะวันออก.
- ธนภัทร พูลสวัสดิ์. (2563). แนวคิดเรื่อง “ความรัก” ตามพระคัมภีร์ในฐานะเครื่องมือในการสร้างความสมานฉันท์. *วารสารศาสนาและสังคม*, 10(2), 42-61.
- นิภาพร อธิฐานกุล. (2561). *การศึกษาเปรียบเทียบคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะทางศาสนาคริสต์ นิกายคาทอลิกและโปรเตสแตนต์จากพระคัมภีร์ไบเบิลโดยวิธีการทางภาษาศาสตร์ข้อมูล [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]*. Thammasat University Digital Collections. <https://doi.org/10.14457/TU.the.2018.1210>
- พจนานุกรมกรีก-ไทย. (2566). *พระคัมภีร์ใหม่ & พจนานุกรมกรีก-ไทย ฉบับศึกษาคำกรีก*. สำนักพิมพ์ กนกบรรณสาร.
- วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ. (2558). วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวทางการศึกษา ภาษาโฆษณาในภาษาไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 9(1), 57-73.
- สมใจ รัชชาศรี. (2559). *โรมอรรถาธิบายพระคัมภีร์*. สำนักพิมพ์มูลนิธิสถาบันครอบครัวไทย.
- อัญชลี เจริญรุ่งวัฒนา. (2552). *ความรักในพระคัมภีร์ใหม่: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดของ เปาโลและยอห์น [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Allwood, J. (2007). An analytical model of intercultural communication. In H. Hausendorf & A. Borghardt (Eds.), *Inside the discourse machine* (pp. 25-46). John Benjamins.
- Demiray Akbulut, F. (2023). Cross-cultural pragmatics and conceptual metaphor theory: The translation of idiomatic expressions. *Söylem Filoloji Dergisi (Çeviribilim Özel Sayısı)*, 594-606. <https://doi.org/10.29110/soylemdergi.1184722>
- Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Longman.
- Ghadamgahi, S. A.-H. M., Sarshar, M., & Ayazi, S. M. (2020). The concept of love in the New Testament and the Qur'an. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 7(1), 234-246. <http://dx.doi.org/10.18415/ijmmu.v7i1.1307>
- Kecskes, I. (2014). *Intercultural pragmatics*. Oxford University Press.
- Levinson, S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge University Press.
- Lewis, C. S. (1960). *The four loves*. Geoffrey Bles.
- McConachy, T., & Spencer-Oatey, H. (2021). Cross-cultural and intercultural pragmatics. In M. Haugh, D. Z. Kádár, & M. Terkourafi, M. (Eds.), *The Cambridge handbook of sociopragmatics* (pp. 733-757). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781108954105.037>

- Nida, E. A. (1964). *Toward a science of translating: With special reference to principles and procedures involved in Bible translating*. E. J. Brill.
- Taylor, J. R. (1995). *Linguistic categorization: Prototypes in linguistic theory*. Cambridge University Press.
- Venuti, L. (1994). *The Translator's Invisibility: A History of Translation* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203360064>
- Bo Weiqing 卜维庆. (2024). 认知语用学视角下语言多义现象的研究. *China Academic Journal Electronic Publishing House*. (4), 61-64. <https://doi.org/10.16723/j.cnki.yyg.2024.10.016>
- Chinese Academy of Social Sciences, Institute of Linguistics, Dictionary Editing Office 中国社会科学院语言研究所词典编辑室编. (2016). *现代汉语词典 第7版*. 商务印书馆.
- Chinese Dictionary Compendium 汉语大词典. (1986). *汉语大词典 (Vols. 1-13)*, 汉语大词典出版社.
- Dictionary of Buddhism 佛教大辞典. (2002). *佛教大辞典*. 江苏古籍出版社.
- Ding Guangxun 丁光训. (2015). *丁光训论建设有中国特色的基督教*. 中国基督教协会.
- Liu Yangfeng 刘洋风. (2014). 《简·爱》中的《圣经》典故, *临沂大学学报*, 36(1), 120-125.
- Li Yuhong 李宇宏. (2010). *现代汉语多义词词义引申认知研究* [博士学位论文]. 中央民族大学.
- Lin Zhengjun 林正军. (2004). *从历时及认知的角度看“一词多义”现象* [硕士学位论文]. 东北师范大学.
- Ma Jiahui 马佳慧. (2017). *从认知语言学视角看“تورماق”一词多义现象* [硕士学位论文]. 新疆师范大学.
- Shu Zhiming 苏志明. (2022). 新时代基督教中国化理论建构的文化资源. *天风*, (10), 132-135.
- Sun Lei 孙磊. (2011). *儒家与基督教“爱”的思想比较研究* [硕士学位论文]. 徐州师范大学.
- Tang Jun., & Wu Shujuan 唐军, 吴舒娟. (2013). 博爱与仁爱-东西方语境下“爱”的释读: 以《圣经》和《论语》为例. *学术界*, (11), 160-168.
- The Bible, Chinese Christian Three-Self Patriotic Movement Committee Version 圣经中国基督教三自爱国运动委员会出版. (2009). 南京爱德印刷有限公司.
- The Bible, Revised Chinese Union Version 圣经和合本修订版. (2010). 香港圣经公会.
- Xiong Yangyan 熊杨燕. (2017). *耶稣爱的教育思想研究* [硕士学位论文]. 上海师范大学.
- Wang Wei 王薇. (2006). 《论语》之“仁”与《圣经》之“爱”. *世界文化*, (1), 41-42.
- Wang Zhijun 王治军. (2017). *孟子与保罗生死伦理比较研究* [博士学位论文]. 中共中央党校.
- Xu Xichun 徐熙纯. (2023). *基督教与“新中国”吴耀宗社会改造思想研究 (1931-1949)* [硕士学位论文]. 华东师范大学.
- Xu Yihua 徐以骅. (2023). 大时代的宗教信仰-当前基督教中国化的挑战与机遇 [J]. *上海市社会主义学院学报*, (6), 66-75. <https://doi.org/10.3969/J.ISSN.1672-0911.2023.06.066>
- Yan Baoping, & Shu Hongxia 闫保平, 舒红霞. (2016). 《圣经·旧约》之爱与儒家孝慈之比较. *渭南师范学院学报*, 31(3), 65-69. <https://doi.org/10.15924/j.cnki.1009-5128.2016.03.009>

- Yang Zhiyin 杨志银. (2017). 《圣经》暨教义教规和信徒行为中的政治经济学思想研究—学习习近平总书记 2016 年全国宗教工作会议上的讲话精神. *云南社会主义学院学报*, (4), 90-105.
- Zhao Shuiquan 赵水泉. (2022). 孔子的“仁”与耶稣的“爱”: 儒家文化与圣经思想之比较. *中国天主教*, (1), 22-25.
- Zheng Rong, & Liu Weiping 郑荣, 刘炜评. (2015). “仁爱”与“神爱”: 《论语》与《圣经》核心价值差异比较. *西北大学学报*, 3(45), 28-34. <https://doi.org/10.16152/j.cnki.xdxbsk.2015-03-005>
- Zhou Jie 周杰. (2018). 吴耀宗基督教改革思想研究 [硕士学位论文]. 郑州大学.
- The National Committee of the Three-Self Patriotic Movement of the Protestant Churches in China 中国基督教三自爱国运动委员会. (2024). 中国基督教三自爱国运动委员会第十届中国基督教协会第八届常务委员会工作报告持续推进基督教中国化办好与社会主义社会相适应的中国教会. 中国基督教协会. <https://www.ccctspm.org/cppccinfo/17547>
- Zhu Jiali 朱佳丽. (2017). 一词多义的认知研究 [硕士学位论文]. 山东大学.